

naš tednik

LETO XXIX — Stevilka 26

30. junija 1977

Cena 4.— šil. (4 din)

Poština plačana v gotovini

P. b. b.

Erscheinungsort Klagenfurt

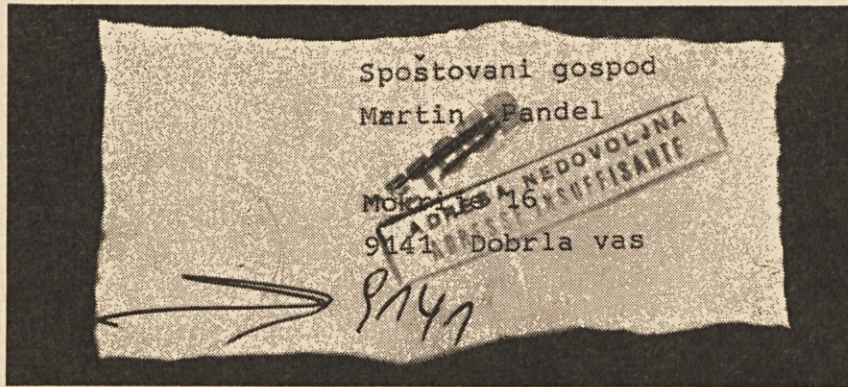
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Hoče pošta koroške Slovence onstran Karavank?

Dokaj zanimiv odnos do slovenskega jezika ima že vedno avstrijska pošta. Vedno zopet se dogaja, da prejemnik pisma, ki je naslovljeno v slovenščini, pošiljke ne sprejme, da se pismo kratkomalo vrne odpošiljatelju s pripisom, da je uradni jezik pač nemški. Večkrat pa se je zgodilo, da je pošta pisma

s slovenskim naslovom kratkomalo poslala — v Jugoslavijo. Očitno hočejo dotični uradniki imeti vse Slovence „spodaj“ in pričenejo to politiko s pismi. V konkretnem primeru je odbornik Krščanske kulturne zveze Martin Pandel bil adresat pisma, v katerem je bil vabljen na sejo KKZ dne 15. junija. Pismo

je bilo odposlano iz Celovca 8. junija, tako da bi ga vsekakor pravočasno mogel dobiti. Toda pošta je poslala pismo čez Karavanke — kljub poštni številki Dobrle vasi, pred katero ni bil zapisan noben „YU“. Nekje na Hrvaškem so potem pismo opremili s pečatom „Adresa nedovoljna“ (naslov nepopoln), nakar se je pismo vrnilo na Koroško, kjer ga je prejemnik dobil šele 23. junija, dober teden po seji, na katero je bil vabljen s pismom.

KDZ aktivna v Leobnu

V soboto, 25. 6. in v nedeljo, 26. 6. 1977, je imela Katoliška delavska mladina Avstrije v Leobnu svoje letno zvezno srečanje. Nad 700 funkcionarjev KAJ iz vseh zveznih dežel se je bavilo s situacijsko analizo mladih delavcev v Avstriji in programom za poslovno leto 1978. Koroška dijaška zveza je v nedeljo v dveurnem informacijskem bloku seznanila navzoče zastopnike mladih katoliških delavcev o situaciji slovenske narodnosti na Koroškem in o možnostih solidarnega sodelovanja.

KHD poziva . . .

Koroški časopisi so prinesli veselo vest: Heimatdienst se je izrekel v letaku za ohranitev dvojezičnih napisov. Koroški dnevnik so poročali netočno: kajti take formulacije v celem letaku ni. Heimatdienstovski letak govori le o tem, da so zanj dvojezični napisi spomeniki načina, kako upoštevajo stranke voljo ljudstva. Te spomenike, apelira Heimatdienst, je treba pustiti. Med vrstami je zapisano še mnogo drugega.

O tem piše v sredo osrednje socialistično glasilo, dunajska Arbeiterzeitung. Glavni urednik Scheuch pravi med drugim, da bi sedanja „kompromisna rešitev“, kot jo imenuje, bila sprejemljiva tudi za Heimatdienst, „ki bi moral videti v pomajšanju krajevnih napisov napram zakonu iz leta 1972 uspeh svojega ozko trmastega nacionalizma“. Scheuch potem uporabi za te osebe v stavku navrh besedo „Schreibtischtäter des Ortstafelsturmes“, storilce s pisalne mize, ki so zakrivali pohod na dvojezične napise.

Toda akoravno je Scheuchova izpoved tudi pogumna, je hkrati tudi najbolj pretresljivo spričevalo revščine njegove lastne stranke SPÖ: kajti ta stranka je bistveno prispevala, da je prišlo tako daleč, je izrekla svoj „da“ ureditvi, katero sedaj tako obžaluje. SPÖ se sedaj zaman skuša otepatvi duhov, ki jih je poklicala . . .

Dobrila vas: borba proti odpravi slovenščine

Slovensko prebivalstvo Dobrle vasi ni pripravljeno brez ugovora vzeti na znanje, da so večinske stranke s pomočjo uredb k zakonu o narodnih skupnostih sklenile, da Dobrila vas v prihodnje ne bo več dvojezična občina. Volilna skupnost Dobrila vas, Slovensko prosvetno društvo „Srce“ in Katoliška mladina Dobrila vas apelirajo v pismu na zveznega prezidenta Kirchschlägerja, naj stori vse, da se manjšinsko vprašanje reši v smislu popolne izpolnitve člena 7 in ne na diskriminatorni način kot doslej. V naslednjem objavljamo pismo, ki so ga v prepisih dobili tudi kancler Kreisky, deželni glavar Wagner in župan Hafner:

V tej resni situaciji, ko jemljejo zakon o narodnostnih skupinah in izvedbene uredbe k temu zakonu pripadnikom slovenske manjšine v večini dvojezičnih občin na Koroškem — tudi tržna občina Dobrila vas spada med nje — vse v avstrijski državni pogodbi zajamčene manjšinske pravice, ne moremo molčati.

Naša občina velja že od nekdaj za dvojezično, od časa monarhije do danes. Zdaj pa bo ta dvojezičnost z zakonom odpravljena. Tako država nas slovenske občane uradno likvidira, ker nas oropa vseh manjšinskih pravic.

Kako zgleda to v resnici, je pred kratkim že nakazal naš podžupan, deželni poslanec Leo Uster, ki je izrazil mnenje večine občinskega

sveta, ko je odklonil, da bi pri slavnostih ob 25. obletnici podelitve tržnega statusa občine sodelovalo tudi domače slovensko društvo, češ da po novih zakonskih določilih Dobrila vas ni več dvojezična občina.

Kot slovensko govoreči občani imamo svoja lastna združenja na kulturnem in gospodarskem področju in svojega, demokratsko izvoljenega zastopnika s političnim mandatom v občinskem svetu. Tudi s tem jasno dokumentiramo svojo eksistenco. Nihče torej ne more trditi, da naša občina ni dvojezična. A kljub temu določa nova uredba nemščino za edini uradni jezik, slovenščino pa izriva iz javnega življenja.

To je rezultat tako imenovanega tristrankarskega dogovora in manjšinske politike avstrijske vlade. Naj

imajo zastopniki strank in vlade to za zgledno, v naših očeh je škandal, da se tako grobo kršijo pravice, ki so nam zagotovljene z ustavnim zakonom.

V kolikor se opirajo nova določila tudi na podatke iz lanskoletnega ljudskega štetja, t. j. ugotavljanja manjšine, nasprotuje to ne samo določilom avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, marveč nikakor tudi ni v skladu z nobenim znanstvenim principom o objektivnosti glede izvedbe štetja in pridobljenih podatkov. Na štetje je vendar vplivalo izrazito protimanjšinsko vzdušje, v katerem je prevladovala gonja nemškonacionalnih krogov. Vrh tega smo koroški Slovenci štetje uspešno bojkotirali.

Prepoved enakopravne uporabe našega materinega jezika na uradih, oziroma v odnosu do občinskih

skih, okrajnih, deželnih in zveznih oblasti vzbuja v nas vtis, da smo postavljeni nazaj v dobo nacizma.

Velika sramota je, da republika Avstrija kapitulira pred zahtevami ekstremističnih sil v deželi in tepta pravice narodnih skupnosti.

Nismo pripravljene trpeti te samovoljne okrnitve naših pravic. Izrecno izjavljamo, da popolnoma odobravamo in podpiramo boj slovenskih osrednjih organizacij, našega legitimnega zastopstva, za doseg pravic, ki nam gredo po avstrijski državni pogodbi.

Apeliramo na predstavnike države in ljudstva Avstrije, naj storijo vse, da se končno manjšinsko vprašanje ne rešuje diskriminatorno, marveč v smislu popolne izpolnitve člena 7 avstrijske državne pogodbe v prid mirnega sožitja v deželi.“

Skromna informacija deželne vlade

Deželni glavar Leopold Wagner je na veliko napovedoval „informacijo“ koroškega prebivalstva o uredbah k zakonu o narodnih skupnostih. On in z njim koroške stranke mislijo, da je s tem problem informiranja očitno rešen. „Rešitev“ je te dni prifrčala na vsa koroška gospodinjstva v obliki posebne izdaje uradne „Kärntner Landeszeitung“. Vendar ta izdaja ni nič posebnega, samo bolj obširna kot navadno, a je snovalcem te izdaje po pet in pol strani očitno zmanjkalo snovi in so že na šesti strani začeli z drugimi temami. Stranke so si zadevo napravile še bolj enostavno, kot je bilo pričakovati. Na teh petih straneh je nametano mnogo starega in že znanega, nič aktualnega in že sploh nič informativnega. Torej se ne bi splačalo zavzeti staljšče k temu elaboratu. Vendar se vleče skozi nemarno pripravljeno in na veliko napovedano „informacijo“ ena rdeča nit: nebulozna „sprava“ in pobožna želja, da bi se ta sprava dala doseči na Koroškem.

Uvodni apel vseh treh deželnih strankinih voditeljev poudarja, da SPÖ, ÖVP in FPÖ zastopata „praktično vso avstrijsko prebivalstvo“. Potem sklicevanje na demokracijo. Saj ni nič težkega, če taka večina povozi manjšino. Samo se potem nihče ne bi smel hvaliti, da je to složna rešitev. Večinske stranke pa to delajo brez sramu. Stranke sedaj pričakujejo spravo in apelirajo na Korošice in Korošce, naj gredo skupno po poti sprave. Ta lepa, neobvezna in nebulozna formulacija pa ne pove, kdo naj bi se spravil s kom. Naj bi se Slovenci spravili s tremi strankami, ki so jim od časa podpisa državne pogodbe odvzeli nič koliko pravic, ostalih pa jim niso dali oziroma so

jim dali v šikanozno zmanjšani obliki, ki je poleg tega povečana s številnimi neugodnostmi? Naj bi se Slovenci spravili s strankami, ki so prevzele zahteve Heimatdienta kot svoje: Heimatdienta, ki neumorno zahteva nadaljnjo zmanjšanje pravic slovenske narodne skupnosti?

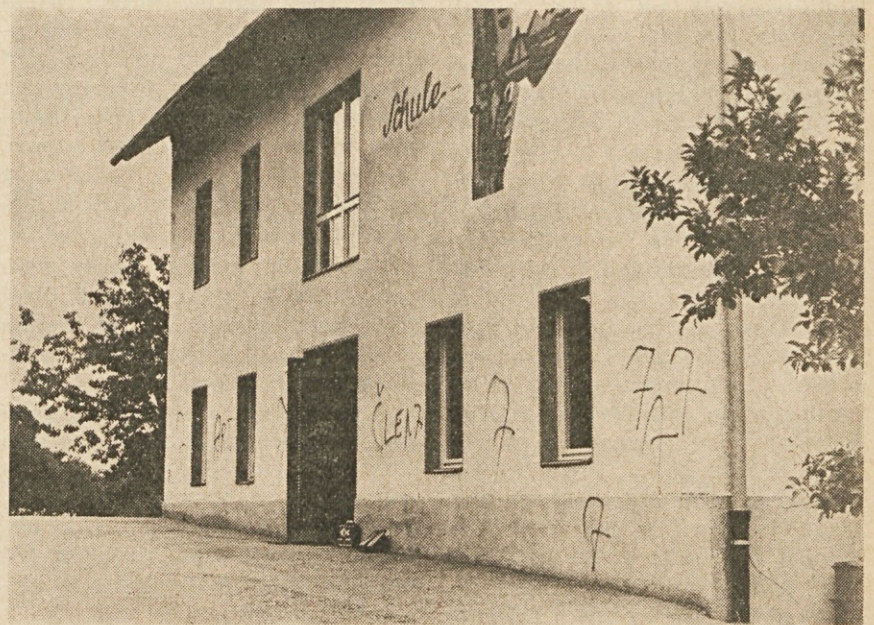
Ne, tako enostavno ne gre. Kajti na drugi strani so besede strankinih poglavarjev tako paterične, da jih zlepa ne bo kdo vzel resno — najmanj pa potencialni podirači dvojezičnih napisov. Prav tako poziv, naj Korošci pustijo table pri miru.

Da pomeni zakon o narodnih skupnostih in uredbe k njemu poslabšanje položaja slovenske narodne skupnosti, je zapisano celo v uradnem listu samemu. Na 3. strani beremo: „Hinsichtlich der Gemeindeämter, bei denen in Hinblick das Slowenische zusätzlich zum Deutschen als Amtssprache zugelassen wird, wurde gegenüber den bisher erlaßmäßig Vorgesehenen, eine Reduzierung auf jene Ämter vorgenommen, bei denen ein besonderes Bedürfnis für eine solche Regelung zu erwarten ist.“ Torej priznajo, da so zreducirali dvojezičnost na tiste občine, kjer se nikakor niso mogli izogniti dvojezičnosti.

Nadvse zanimiva je tudi primerjava obveznosti iz državne pogodbe z dejanskim stanjem manjšinskih pravic na Koroškem. Ta del so objavili v uradnem listu celo v obeh jezikih. Primerjava našteva vse, kar imajo koroški Slovenci, pri čemer spominja to naštevaje podobnim računom, ki jih je napravil že Heimatdienst. Povsod tam, kjer pa govori državna pogodba o pravicah manjšine oziroma dolžnostih države, pa se pri-

merjava v Landeszeitung sklicuje le na zakonska določila, ki niso popolna ali sploh neuporabljiva. Tako npr. pri uradnem jeziku, napisih in predvsem pri prepovedi protimanjšinskih organizacij.

Da je ta „informacija“ malomarno pripravljena, dokazuje tudi njen glavni urednik, ki pravi, da bo „deset vasi“ dobilo dvojezične napise. Kaj pa je treba v resnici soditi o tej številki, pa je zapisano na strani 6, kjer časopis razlikuje med Korošci in Slovenci. Slovenci so po tej logiki nekaj drugega kot Korošci. Izobčenci iz koroške družbe.

V noči na nedeljo so neznan aktivisti obiskali več krajev dvojezičnega ozemlja ter opremili javna poslopja ter krajevne napise s slovenskimi parolami, s katerimi opozarjajo na neizpolnitev člena 7 avstrijske državne pogodbe. Take parole so napisali v Korenu, na Kostanjah, v Metlovi, v Mokrijah, Bilčovsu, Velinji vasi ter v Strpni vasi. Na sliki: ljudska šola na Kostanjah. Aktivistov, ki so opravili to obsežno akcijo, niso izsledili.

Protest v Št. Jakobu

V petek, 1. julija 1977, začne veljati tako imenovani Zakon o narodnih skupnostih. Ta zakon pomeni nadaljevanje likvidacije člena 7 in s tem hudo kršitev določil Avstrijske državne pogodbe. Naseljitveno območje koroških Slovencev hočejo čim bolj zožiti in ga sčasoma povsem izbrisati.

Zaradi čedalje pogostejših hudih kršitev ADP in zaradi postopne uradne likvidacije koroških Slovencev se je v naši skupnosti dvignil močan val ogorčenja. Ne bomo dopustili, da bi nas naši nasprotniki zapisali smrti. Dokazali bomo, da živimo od Šmohorja do Labota, od Karavank do Djekš.

V petek, 8. julija 1977, ob 19. uri bo v Št. Jakobu v Rožu protestna prireditev proti neupoštevanju in teptanju naših osnovnih življenjskih pravic, pravic, ki so nam zajamčene v raznih avstrijskih ustavnih zakonih, predvsem pa v ADP in njenem 7. členu.

GOSPODARSKI KOMENTAR:

Socialne negotovosti v kratkem ne bo konec

Kolikor toliko skrbni opazovalec mednarodnega gospodarskega razvoja nikakor ne more deliti optimizma, ki ga še vedno opažamo med mladino. Slednja se je v zadnjih 15 letih navadila črpati iz polnega in še ni imela potrebe, da bi pripela pas. Zato večinoma tudi dandanašnji težko razume osnovno gospodarsko resnico, da nihče na gospodarskih dobrinah ne more potrošiti več kot jih je v stanju producirati.

V zvezi s to temeljno resnico moramo — če smo iskreni — reči, da v mednarodnem okolju, ki nas obdaja, živimo čedalje bolj preko mere. Še vedno živimo na ravni miselnosti, da je vseeno, kaj na dan produciramo, in da je glavno, kaj od meseca do meseca ali od leta do leta več zaslužimo. Ta miselnost pa ima v zadnjih letih iz leta v leto večjo socialno negotovost tako delojemalcev kot pa podjetnikov za posledico.

S tem povezana znamenja postajajo zadnje čase več kot očitna. Industrijske dežele postajajo čedalje bolj odvisne od — več ali manj brutalnih spekulacij — dežel Tretjega sveta, od katerih potrebujejo surovine, da lahko zagotavljajo zaposlitev in socialno varnost prebivalstva. Socialna varnost prebivalstva industrijskih dežel je namreč poleg možnosti izvoza finalnih industrijskih izdelkov odvisna od cene potrebnih in uvoženih surovin ali polfabrikatov iz dežel Tretjega sveta.

Da imajo s tem v zvezi mednarodni gospodarsko-socialni politiki sedaj dežele Tretjega sveta krmilo v rokah, ni treba znova pou-

darjati. Poudariti pa je treba nekaj drugega: nevarnost brezposelnosti po industrijskih deželah narašča in bo naraščala naprej.

S tem v zvezi je naravnost alarmantno poročilo iz Zvezne republike Nemčije, preje imenovane dežele gospodarskih čudežev, po kateri se bo v prihodnjih desetih letih število brezposelnih zvečalo od enega na šest milijonov, če se v naslednjih letih gospodarska rast letno ne zveča vsaj za 2 odstotka. Pa tudi če bi slednja pressegla 2 odstotka, se bo sedanja brezposelnost tekom prihodnjih 10 let podvojila.

● In kako izgledajo s tem v zvezi pogoji za gospodarski razvoj in za zaposlenost prebivalstva v naši državi in deželi? ● Kar s tem v zvezi lahko povzamemo iz uradnih poročil iz Celovca in Dunaja, odgovarja vsemu prej kot resnici. Če bi v sklopu z mednarodnim razvojem ta poročila in izjave odgovarjale resnici, potem bi bila Avstrija v sedanjem razburkanem mednarodnem gospodarskem svetu v resnici „otok blaženih“.

To pa nikakor ni. Avstrija je na mednarodnem kapitalnem trgu in v mednarodni trgovini iz leta v leto bolj zadolžena. Druge industrijske dežele — zlasti Evropska skup-

nost — jo na mednarodnih tržiščih povsod izpodrivajo, na drugi strani pa mora potrebne surovine plačevati dražje kot druge večje industrijske dežele. Spričo tega pa je tudi avstrijsko industrijsko blago na mednarodnih tržiščih dražje od blaga drugih industrijskih dežel.

K vsemu pa se pridružuje še razvajanost gospe in gospoda Avstrijca. Le-ta ima za posledico, da uvažamo več inozemskih produktov kot pa lastnih produktov lahko izvažamo. S tem v zvezi samo naslednje primere:

● v primerjavi s prvimi štirimi meseci preteklega leta se je istočasni izvoz Avstrije povečal za 14 odstotkov na 58,7 milijard šilingov, ● istočasno se je avstrijski uvoz zvečal za 16 odstotkov na 79,4 milijarde šilingov, s čemer se je deficit trgovinske bilance v prvih štirih mesecih nasproti istemu obdobju zvečal za okroglo 4 milijarde na 20,7 milijard šilingov.

Pristojni činitelji so v preteklosti mislili, da bo to pasivo trgovinske bilance mogoče izravnati potom pritoka deviz iz mednarodnega turizma in drugih dejavnosti Avstrije na področju terciarnega sektorja. Računali so tudi, da bo to pasivo pomagala izravnati povečana trgovina z vzhodnimi deželami in deželami Tretjega sveta. Tudi ti računi se niso uresničili v pozitiv-

nem, marveč v negativnem smislu. Tako je morala Avstrija povečani izvoz v vzhodnoevropske dežele plačati s tem, da je dovolila srednje- in dolgoročne kredite v višini 30 milijard šilingov. Na drugi strani pa bo morala industrijskim deželam letos na obrestih in anuitetah za najete kredite odrajtati 8,5 milijard šilingov.

Te primerjave zadostujejo, da pod črto lahko rečemo: Zadolženost Avstrije po drugih deželah je večja od zadolženosti drugih držav nasproti Avstriji. Če bo v prihodnjih letih v gospodarskem sodelovanju Avstrije z drugimi deželami pri istem razmerju med deficiti in suficiti, potem bo negotovost za pridobitev delovnega mesta še večja kot je tačas v Ameriki in v Zvezni republiki Nemčiji.

● S tem pa se veča tudi negotovost za delovna mesta na ko-roškem dvojezičnem ozemlju. ● Po številnih ukinitvah podjetij na tem ozemlju in z njimi povezanim odpustom verjetno že preko tisoč delojemalcev sta sedaj ponovno v nevarnosti borovelska KESTAG in sinčevaška podjetje Leitgeb. ● Navzlic vsemu pa agirata dunajska in celovška vlada tako, ● kot da bi se tod okoli bolj kot ● kedaj cedila strd in mleko.

(b)

Dr. Apovnik: sprtost koristi nasprotniku - mnogotere naloge slov. izobražencev

● V petek je bil v Domu prosvete v Tinjah občni zbor Zveze slovenskih izobražencev (ZSI). Na občnem zboru je bil izvoljen tudi nov odbor, kateremu predseduje višji vladni svetnik dr. Pavel Apovnik. Po besedah zahvale dosedanjemu odboru (predsednik dr. Janko Tischler) je povedal dr. Apovnik nekaj globokih in načelnih misli k položaju slovenskega izobraženca v koroški slovenski družbi. Ker smatramo, da so te misli zanimive tudi za širši krog bralcev, jih v naslednjem — v izvlečkih objavljamo:

Dela za našo narodno skupnost je dovolj, predvsem naj bi se ZSI usmerila v izobraževalno dejavnost: slovenski izobraženci naj bi se stalno in intenzivno izpopolnjevali v poklicu in v splošni izobrazbi — to znanje pa naj bi dali tudi naprej, naj bi ga posredovali čim večjemu krogu rojakov. Pri tem ne mislim na to, da bi slovenski izobraženci stali nekako vzvišeni nad „ljudstvom“, nasprotno, ravno z izobraževalnim delom bodo ljudstvu ne samo posredovali znanje, temveč tudi črpali iz ljudstva, iz ljudske modrosti, iz značajnih kreposti zavednih rojakov.

Zato tudi zavestno nismo zapisali v pravila, da bi morali člani ZSI imeti kakršna koli spričevala in diplome. Ni merodajno, v kakšne šole je kdo hodil, temveč, kakšen je. Koliko je med nami rojakov, ki so prestali svojo visoko šolo življenja v zaporih, v kacetu, v izseljeništvu, v partizanih, v času, ko je bil ves slovenski narod obsojen na smrt. Sprejmimo jih kot naše najdražje izobražence in učimo se od njih!

Preden bom nakazal nekaj težišč dejavnosti ZSI, bi se dotaknil še odnosa ZSI do naših osrednjih organizacij: ZSI je že od začetka bila in naj tudi ostane zbirna organizacija vseh slovenskih izobražencev ne glede na politično in svetovnonazorsko opredeljenost

posameznika. Ravno dogodki zadnjih let so nam jasno pokazali, da so našim sovražnikom in nasprotnikom v napoto vsi koroški Slovenci — levi in desni, pobožni in manj pobožni, marksisti in nemarksisti. Zato si ne moremo privoščiti tri ali štiri zveze slovenskih izobražencev, temveč moramo izgraditi in utrditi to našo edino in napraviti iz nje organizacijo, o kateri bodo pričrpani vsi, da je potrebna.

ZSI se ne bo ukvarjala z narodno-političnim predstavnštvom in političnim zastopstvom koroških Slovencev, — to je in naj ostane doména naših dveh osrednjih narodno-političnih organizacij!

Pač pa ZSI ravno s prej omejenim izobraževalnim delom lahko podpre delo političnih organizacij.

Podoben odnos naj bi imela ZSI tudi do osrednjih prosvetnih organizacij: ZSI njunih nalog ne bo prevzela, pač pa jima lahko pomaga pri delu in ga dopolnjuje.

Vprašali boste, kaj pa bo ZSI potem še sama delala? Idej in načrtov imamo še in še, toda da ne boste rekli, da smo fantasti, se bom omejil na nekaj težišč dejavnosti, ki si jo zamišlja novi odbor:

a) izobraževanje odraslih: sém sodijo med drugim predavanja, seminarji, diskusije, poučna potovanja; predvsem bi opozoril na to, da bo nujno potrebno, da organiziramo za naše ljudi tečajje o slovenskem jeziku, da jih bomo usposobili, da bodo v večji meri in bolj učinkovito uveljavljali slovensčino kot drugi uradni jeziki v deželi.

b) ZSI bo nezanimiva, če ne bo nudila članom tudi oprijemljivih koristi. Namenoma uporabljaj ta izraz, čeprav je v zvezi z pojmi kot narodnost in podobnimi nevaliden. Mislim na to, da mora ZSI pomagati svojim članom tudi v praktičnih vprašanjih, na primer v zadevah davka na plače, da naj bi ZSI priskrbela članom možnosti ugodnega nakupovanja, kar dela-

jo tudi druge stanovske organizacije, na primer tako častivredna odvetniška zbornica.

c) Zaposlitev absolventov gimnazije in univerz!

č) Pomoč dijakom velja trenutno skoraj izključno tistim, ki obiskujejo Slovensko gimnazijo. Pomagati pa bi morali tudi šolarjem trgovskih šol, trgovskih akademij in tehničnih šol. Pri tem mislim na svetovanje glede izbire najbolj primerne šole in v kolikor bo to mogoče, tudi na materialno pomoč. Mnogo je med nami rojakov, ki redno plačujemo prispevke dobrodelnim organizacijam in ustanovam:

d) Ali med našimi rojaki res ni nobene družine, ki bi bila potrebna pomoči? Ali ni otrok, ki so brez staršev ali za katere starši ne skrbijo, otrok, ki bi bili hvaležni, če bi jim pomagali mi?

Preprosta misel — a težka uresničitev! Vendar potrebna!

e) Ob koncu naj še omenim gojitev družabnosti v okviru dejavnosti ZSI. Družabnost je v naših razmerah še posebno važna, da utrdimo občutje domačnosti, solidarnosti med koroškimi Slovenci.

Primarij dr. Jurij Zalokar je opozoril na pojav, da člani ogrožene skupnosti obrnejo svojo agresivnost navznoter — proti članom lastne skupnosti, ker je pač na zunanji zaradi dejanske ali tudi samo navidezne moči sovražnika ne morejo pokazati. In res med nami nikakor ne primanjkuje medsebojnih napadov, sumničenj, zavistij in nestvarne kritike! Spoznajmo, da naša sprtost koristi samo našim nasprotnikom in ravnajmo po tem spoznanju!

V tem smislu vabim vas vse, posebno pa še danes izvoljene odbornike ZSI, da se skupno in v slogi lotimo dela, ki smo ga vse predložili zanemarjali!

Na delo pod geslom: Še je čas!

Pismo bralca:

„Der Dreiparteienpakt“

Es wird nun immer der Dreiparteienbeschluss hervorgehoben, dies ist jedoch eine Irreführung der Öffentlichkeit, es gibt nur den Beschluss einer Partei. Wenn auch Landeshauptmann Wagner von einem Beschluss der drei staatstragenden Parteien immer spricht, so ist es Tatsache, daß die zwei Großparteien lediglich das Konzept der kleinen, aber einflussreichen FPÖ übernommen haben. So staatstragend war diese Partei gerade nicht, den Staatsvertrag 1955 hat sie ja abgelehnt. (Die Großparteien haben aus parteipolitischen Gründen die Forderungen der FPÖ übernommen, damit sie in Kärnten keine Stimmen verlieren, ob die Rechnung aufgeht?)

Gleich nach dem ominösen Beschluss hat die FPÖ eine Sonderausgabe herausgebracht, (Kärntner Nachrichten, 6. 3. 1977, Nr. 10a) diese wurde als Postwurfsendung gratis an alle Haushalte geschickt. Darin wird besonders hervorgehoben, daß alle Forderungen der FPÖ angenommen wurden.

„Nach eingehenden Beratungen konnte die FPÖ die beiden anderen Parteien für den von ihr entwickelten Lösungsvorschlag gewinnen.“ Schon früher hat LAbg. Silla erklärt, die beiden Parteien hätten lange gebraucht, bevor sie die Vorschläge der FPÖ angenommen hätten. „Hätte die FPÖ diese Beratungen auf der Grundlage der geheimen Spracherhebung (in Bindung an die 25-Prozentklausel) nicht angestellt, hätte sie das Gesetz des Handels aus der Hand gegeben. Ohne Mitwirkung der FPÖ an der Dreiparteienlösung hätten andere über Kärnten entschieden.“

„Der Verordnungsentwurf der Regierung sah ursprünglich 21 Gemeinden vor, in denen Slowenisch als zusätzliche Amtssprache zulässig sein soll. Die FPÖ war nur bereit, in 14 Gemeinden eine solche Regelung vorzusehen.“ Zum Vergleich: In einem Erlass des Landeshauptmannes von Kärnten vom 3. 9. 1968 wurden noch 52 (!) Gemeinden vorgesehen.

Auch die praktische Anwendung der Slowenischen bei den Behörden ist nach der FPÖ-Regelung eine Farce. „Die FPÖ hat in langen Verhandlungen erreicht, daß nach dem Volksgruppengesetz Slowenisch neben der deutschen Amtssprache als Dolmetschersprache zulässig ist: Die Einstellung zusätzlicher doppelsprachiger „Beamer“ wird dadurch unnötig.“

Also zuerst ein Gesuch machen, dann wird ein Dolmetscher beigezogen, der Antragsteller wird verständigt, dann kann die Verhandlung beginnen. Wer wird denn über sich so eine Prozedur ergehen lassen, da verzichtet er lieber, ich würde es auch tun. Von einer Erfüllung der Staatsvertrages kann da keine Rede sein.

Auch die willkürliche Festsetzung der 25%-Klausel hat die FPÖ durchgesetzt. Für die Kärntner Verhältnisse angewandt widerspricht sie dem Staatsvertrag. Der Südtiroler Landeshauptmann erklärte dazu 25% sei zu hoch er meinte ab 10%, er betonte auch daß je schwächer die Volksgruppe desto mehr Förderung braucht sie. Bei uns trifft das Gegenteil zu. 1972 waren es 20% und jetzt der höchstmögliche 25 Prozentsatz.

„Die FPÖ bekennt sich voll zur Erfüllung des Staatsvertrages und zur Verantwortung für Kärnten.“ Sie kann es ja leicht tun, denn ihre Forderungen wurden ja angenommen.

Bei der sogenannten Grenzlandkonferenz der FPÖ (26. 2. 1977) sagte Dr. Kohlfürst, das es über die Minderheitenmittlung stets Übereinstimmung mit dem KHD gegeben habe, von dem man sich jetzt nicht entfernen solle. Die FPÖ hatte nie für die Slowenen etwas übrig gehabt, so kann auch ihr Werk der „Dreiparteienbeschluss“ den Slowenen nur schaden und deshalb ist er für sie unannehmbar. Auch das Volksgruppengesetz ist nur eine scheinbare Hilfe für die Kärntner Slowenen, denn es würde nur in dem künstlich verkleinerten Gebiet Anwendung finden, da würde es nicht viel zum Fördern geben. Auch der „Beirat“ muß diese restriktive Regelung des „Dreiparteienbeschlusses“ annehmen, und nur in diesem engen Rahmen könnte er seine Ratschläge erteilen. Auch die paar von der FPÖ bewilligten zweisprachigen Ortstafeln gehören dazu, man könnte sie irgendwie als Atrappen betrachten, die eine sinn-gemäße Erfüllung des Staatsvertrages darstellen sollen. F. C., Celovec

Zbor srednješolske veje KDZ

V ponedeljek, dne 27. 6. 1977, je bil v klubskih prostorih KDZ zbor srednješolcev. Predsednik srednješolskega odbora Jože Nedved je najprej pozdravil vse navzoče. Nato so sledila poročila blagajnika (Marjan Tschertou) in tajnice (Marica Wernig) preteklega šolskega leta. Po kratkem odmoru so se pričele volitve. Kot predsednika srednješolskega odbora sta kandidirala prejšnji predsednik Jože Nedved in predsednik športnega odseka Jurij Perč. Oba sta predložila listo, na kateri so bila napisana imena tistih, ki bi sestavljali novi srednješolski odbor. Večino je dosegel in postal tako predsednik srednješolskega odbora Jurij Perč, njegov podpredsednik pa Maks Domej. Kot tajnici sta bili izvoljeni Marica Wernig in Majda Hribernik. Marjan Tschertou je obdržal svojo funkcijo kot blagajnik, Franc Sadnikar pa je bil izvoljen kot 2. blagajnik. Kot časnikarski referent je bil imenovan Janko Ferk. Srednješolski odbor sestoji še iz političnega, kulturnega, športnega in lutkovnega odseka. Kristijan Zeichen in Beata David sta bila ponovno izvoljena kot predsednika političnega odseka. Kulturnemu krožku bosta predsedovala Jože Nedved in Mira Einspieler, kot namestnika pa Uši Kelih in Sigi Kolter. Pri športnem odseku so prevzeli funkcijo za fante Jože Kuess in Sigi Hobel, za dekleta pa Silviya Poljanec-Tratar, Trezi Wakounig in Nada Inzko. Lutkovni skupini pa bo v tem šolskem letu predsedoval Pavle Zablatnik.

Po končanih volitvah se je novi predsednik Jurij Perč zahvalil vsem za zaupanje ter dejal, da bo skušal zadovoljiti člane in poudaril, da naj bi se tudi v drugih slovenskih krajih ustanovili mladinski klubi.

mladje 26 izšlo: številne zanimivosti in dokumentacije

Tik pred počitnicami je izšla 26. številka „mladja“ — literature in kritike, kot piše v podnaslovu. Številka šteje okoli 100 strani in je tokrat nadpoprečno opremljena. K temu vsekakor prispevajo svoje stvaritve Meine Schellander, ki je rojena v Bilčovsu, a pretežno živi na Dunaju. — Tipično koroška usoda...

Kar na začetku naj bo ugotovljeno: literature ni ravno veliko v zadnjem zvezku. To so pesmi Franceta Merkača, prispevek mladjevskega gosta Michaela Scharanga ter Dela Vedernjaka. Ostali prispevki so več ali manj odsev trenutne narodnopolitične situacije, pa tudi tu ne moremo strogo ločiti (glej prispevki Dela Vedernjaka), ali pa so — precej tehtne — dokumentacije in razprave. Feliks J. Bister objavlja oceno nove Kindlerjeve literarne zgodovine z vidika: „Avstrijska literatura ni samo nemška“. K temu sklopu spada tudi poročilo Pavla Zdovca o prepisu Drabosnjakovega pasijona iz Zakamna pri Vetrinju. Ta dokument ni le zanimiv zaradi svoje starosti in originalnosti, ampak je tudi presretno dokument avstrijske tolerance, ki ni omogočila pravo spoznanje materinščine v šoli. Ta prepis je v gotici ter nemškem pravopisu! Kljub temu, da pisce takih manuskriptov šola ni naučila slovenskih črk in pravopisa, so čutili potrebo po širjenju slovenske besede...

Florijan Lipuš slednjič objavlja narodnopolitično glosso pod naslovom „zadnji prosvetaši“, v kateri se ukvarja z raznimi kulturnimi prizadevanji koroških Slovencev.

Če spada Messnerjevo razglabljanje o napisu na ajzelju vetrinjske železniške postaje res na uvodno mesto — v prvi vrsti literarne — revije, o tem vprašanju se da debatirati.

Dokumentarni značaj mladja dopolnjuje govor pokojnega staroste slovenskih učiteljev, Franca Aichholzerja, ki ima v posameznih pasajah prav preroški značaj, predvsem, kar zadene oživljanja nacističnih stremiljenj. Aichholzer je imel ta govor pred 26 leti...

„Oteski in opolki“ vzamejo na zrno odnos „slovenskih Slovencev“ do uporabe slovenščine v odnosu z ORF-om, odnos določenih kritikov in kulturnih funkcionarjev do kritike, hotel Sandwirt kot pribežališče firerja, Unser-Kärnten-Drechslerja ter — obeh osrednjih kulturnih organizacij ter nadvse zanimivo dokumentacijo o odnosu vidnega zastopnika „Aulae slovenicae“ do policije, v tej zvezi pa „mladje“ tudi vpraša, ali je ta slovenska veža privatna, družinska galerija ali pa jo financirajo koroški slovenski zadržniki. Častitljivi slovenski veži očita „mladje“ manipulacijo.

NT ni prvi in tudi ne bo zadnji, ki vpraša, ali koroška stvarnost leta 1977 res onemogoča slovenskim literatom na Koroškem, da bi se lotili večjega, obsežnejšega dela — morda romana. Da politični položaj, ki z dneva v dan prinaša poslabšanje pravne zaščite koroških Slovencev in vedno hujše (kje sploh je meja?) popuščenje nemškonalnim silam, močno obremenjuje literarno ustvarjanje, o tem ni dvoma. A ga res onemogoči?

„mladje“ kot dokument časa bo dalo odgovor tudi na to vprašanje. V nekaj letih.

Kljub temu: nadvse zanimiva in branja vredna številka. Naročite jo lahko s priloženo naročilnico ali pa v obeh slovenskih knjigarnah.

VOJAŠKO POVELJNISTVO ZANIKA SLOVENSKI URADNI JEZIK:

Tudi vojaške pozive v materinem jeziku!

Dokaj zanimivo korespondenco vodijo trenutno vojaško poveljninstvo na Koroškem ter več slovenskih fantov, ki hočejo, da se tudi v območju zvezne vojske sme uporabiti slovenščina kot enakopraven uradni jezik k nemškemu. Zadnji razvoj: dopolnilni oddelek (Ergänzungskommando) se je postavil na stališče, da popolnoma ignorira slovenščino ter komandira svojim podložnikom — v tem primeru kvečjemu bodočim podložnikom — naj se poslužujejo zgolj nemščine. Pri tem je seveda zanimivo, da vodja tega dopolnilnega oddelka očitno ne zna brati in razumeti avstrijskega zakona, ki ga sam citira.

Zadeva pravzaprav niti tako nova ni: že Hauerjev odlok iz leta 1968 je predvideval, da je pač treba v smislu člena 7 avstrijske državne pogodbe gledati tudi na to, da povod v upravi, kjer so stranke tudi Slovenci, obstaja možnost, da se le-ti poslužujejo tudi svojega materinega jezika kot upravnega jezika, če že ne drugače, vsaj s tolmačem.

Za Hauerjev odlok, ki je bil razposlan v vednost vsem upravnim službenim mestom, pa javnost dolgo ničesar ni izvedela. Nobeno od upravnih službenih mest ni smatralo za potrebno, da ta odlok morda pribije na razglasno desko, da so tudi stranke obveščene o njem,

pa tudi snovalci tega odloka niso mislili na to in tako je ta odlok postal dejansko skoraj „tajni odlok“.

Znani strokovnjak za manjšinska vprašanja prof. dr. Theodor Veiter je potem leta 1972 objavil v Kleine Zeitung rezultat ankete, ki jo je napravil pri vseh ministrstvih in kjer so ministrstva odgovorila, kako ravnajo s slovenščino njih podrejena upravna službena mesta. Tedaj edinole znanstveno ministrstvo ni imelo predvidenih nobenih ukrepov, kako je treba ravnati s slovenskimi vlogami. Vsa ostala ministrstva so več ali manj v zvezi z Hauerjevim odlokom objavila notranje odloke, v katerih so opozorili na člen 7 državne pogodbe in vsaj v obrokih določili, katero pot naj grede slovenske vloge.

Tak odlok je obstajal in obstaja tudi za obrambno ministrstvo. Torej se je tedaj obrambno ministrstvo zavedalo, da je dolžno nekaj storiti.

Sicer so tozadnevni ukrepi bili tudi več ali manj alibi-ukrepi, kar je potrdil leta 1973 tudi takratni obrambni minister Karl Lütgendorf nasproti Našemu tedniku. V dopolnilnem oddelku je zadalžen eden od oficirjev, da v smislu Hauerjevega odloka prevede slovenske vloge.

Danes tega človeka očitno ni več oziroma je pozabil na svojo

nalogo. Kajti lepo število slovenskih mladincev je poslalo nazaj poziv na nabor. Dodali pa so slovenski odgovor, da pač takemu pozivu ne morejo slediti, hkrati pa predlagajo, da se jim dostavi poziv v slovenščini. (Glej faksimile 1).

Vojaška komanda jim je odgovorila, da se morajo odzvati pozivu na nabor tudi brez vsakega posebnega poziva, sicer morajo računati z uradno kaznijo do 10.000 šilingov, poleg tega pa bi jih s silo privedli k naboru.

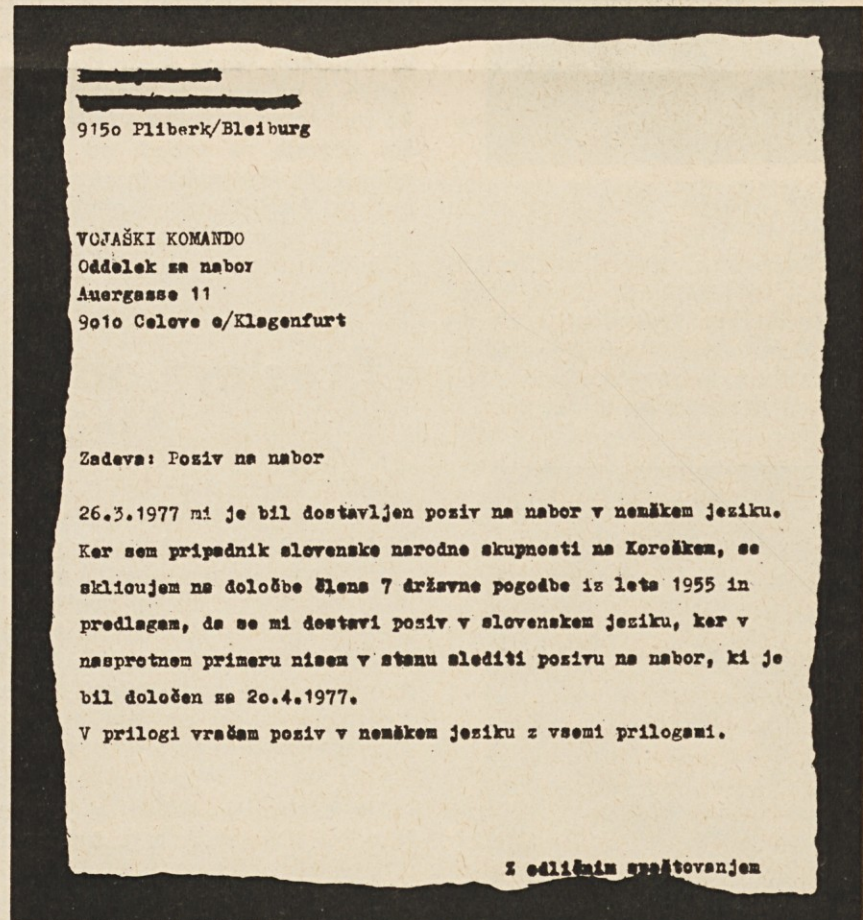
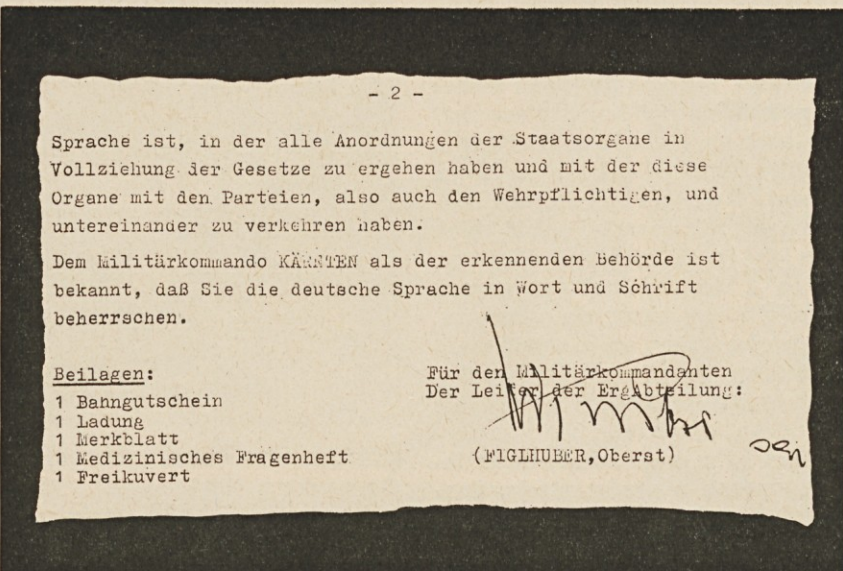
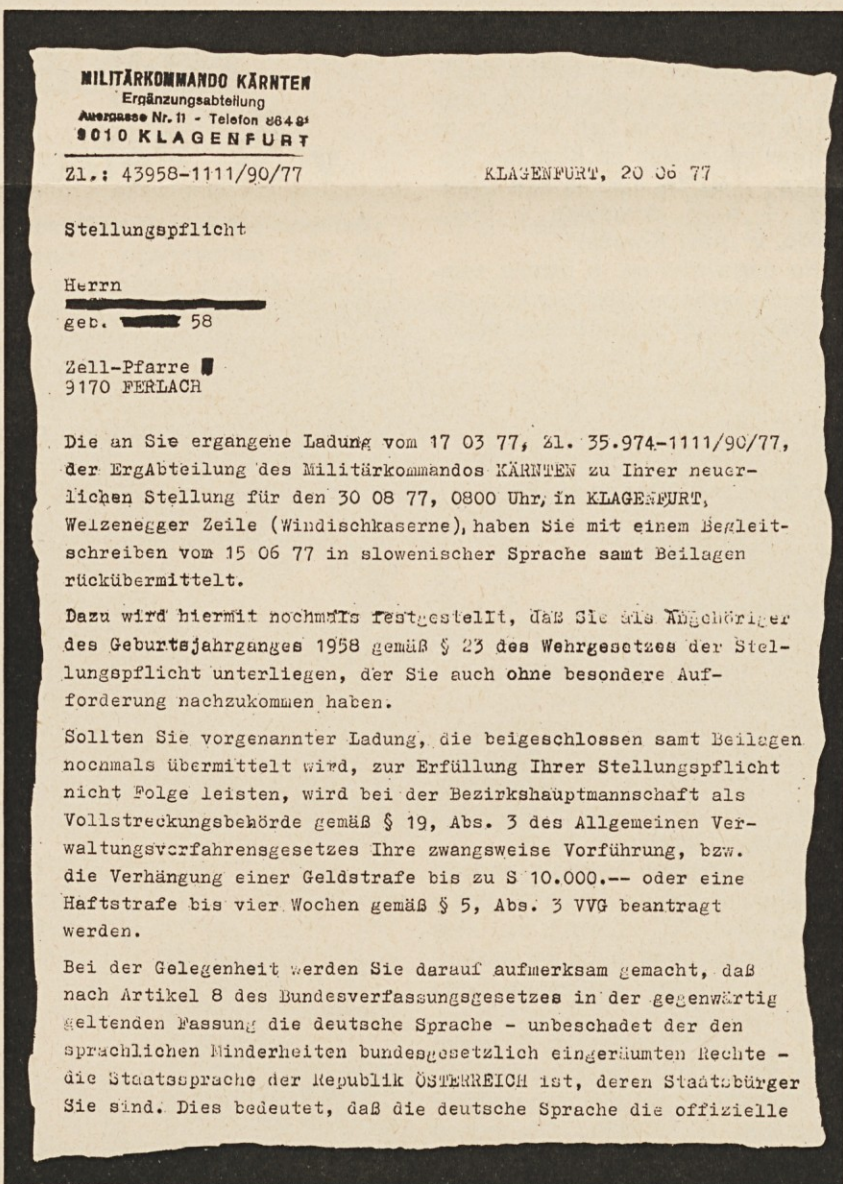
Slovenski fantje so odgovorili na citirani paragraf 23 obrambnega zakona in dejali, da je običajen način poziva ta, da se pozovejo prizadeti tako preko razglasnih desk kakor tudi osebno, pismeno. Ker pa niso bili ne razglasi dvojezični niti ni bil osebni poziv tudi v slovenščini, nadalje niso v stanu slediti nemškemu pozivu. Ponavljajo predlog, da se jim dostavi poziv v slovenščini, kateremu bodo takoj sledili.

Zanimivo, da imajo druge manjšine to pravico, in sicer v najbližji okolici: Slovenci v Italiji ter italijanska manjšina v Jugoslaviji. Tam so razglasi v obeh jezikih, slovenščini in italijanščini.

Pa tudi Avstrija je slovenščino nekdanj bolj cenila kot to dela sedaj: za časa monarhije ni samo vsak višji oficir bil primoran znati več jezikov, da je poveljeval v jeziku svojih podrejenih, ampak so bile vse vojaške instruktorske knjige

tudi v jeziku ostalih narodnosti. Ravno razstava, ki je pred kratkim prikazala delež Koroške v slovenskem tisku, je imela tudi več takih dvojezičnih priročnikov.

Višek med dopisovanjem slovenskih fantov z dopolnilnim oddelkom vojaškega poveljstva pa je bil ta, da je vodja tega oddelka citiral člen 8 zveznega ustavnega zakona in pripomnil, da je po njem nemščina državni jezik republike Avstrije. Pač pa je sicer opozoril na pravice manjšin, pozabil pa je, oziroma ni hotel spoznati, da se v tem primeru res nekdo hoče poslužiti teh pravic. Iz vse te utemeljitve pa je razvidno, da šef dopolnilnega oddelka očitno ne razume zakonov: kajti v zadnjem stavku daje na znanje, da prizadeti koroški Slovenec zna nemško v besedi in po črki. — Elementarno nepoznanje in nerazumevanje slovenskega uradnega jezika je ta, da pač slovenščina po državni pogodbi ni predvidena kot pomožni jezik v primeru, da kdo res ne zna slovenščino, kajti tedaj ne bi bila potrebna državna pogodba in bi zadostoval zakon o upravnem oziroma sodnem postopku. Slovenščina naj bi bila enakopraven uradni jezik in naj bi imel pripadnik manjšine možnost, da se ga poslužuje ne glede na njegovo znanje nemščine. Kajti ne more biti namen državne pogodbe oziroma manjšinske zaščite, da kaznuje vsakega, ki se nauči nemščine, z odvzemanjem manjšinskih pravic.

Od 1. julija: sodnijski dnevi

Tiskovni referat višjega deželnega sodišča Gradec sporoča, da je zvezni minister za pravosodje odredil „sodnijske dneve“ za občine, ki ležijo v bivših sodnih okrajih sodišč Köttschach, Paternion, Dobrla vas in Št. Pavel. Zaradi tega bodo v prizadetih občinah od 1. 7. 1977 (od tega dne naprej so omenjena okrajna sodišča ukinjena) sledeči sodnijski dnevi:

OKRAJNO SODIŠČE VELIKOVEC prireja sodnijski dan

a) v Dobrli vasi v sejni dvorani občinskega urad vsako prvo in tretjo sredo v mesecu od 8. do 12. ure;

b) v Škocijanu v občinski sejni dvorani vsako drugo sredo v mesecu od 8. do 12. ure.

Sodnijski dan bo izvrševal predsednik ali kakšen drug sodnik tistega okrajnega sodišča, ki je prevzelo posle razpuščenega okrajnega sodišča. S sodnijskim dnevom naj bi se čim večjemu številu ljudi prihranila pot na sodišče. Zaradi tega se dajo opraviti na sodnijskem dnevu vsi sodnijski opravi ter se morejo vršiti tudi obravnave ali zasliševanja. Prebivalstvu je dano na voljo, da preda na sodnijskem dnevu vloge in tudi pustijo protokolirati ustmene predloge, v kolikor so taki sploh dopustni.

Razen tega bodo na sedežu okrajnih sodišč Šmohor, Beljak, Velikovec in Wolfsberg uradni dnevi kot doslej.

BILČOVŠ:

Srečanje absolventov Slovenske gimnazije

Letos je bilo iz bilčovske občine kar osem maturantov na Slovenski gimnaziji. Skupno je bilo doslej 28 absolventov. SPD „Bilka“ je povabila v nedeljo, 26. junija, zvečer, vse te absolvente k Miklavžu.

Predsednik Bilke Toni Schellander je uvodoma pozdravil vse navzoče in dejal, da je povod za to srečanje prav dejstvo, da je bilo letos iz bilčovske občine osem maturantov, da je praznovala gimnazija svojo 20-letnico in da bodo jeseni obhajali 65-letnico Bilke. Prireditelj bo treba absolventke k čim smotrnejšemu in čim bolj načrtnemu delu za skupno stvar, za ohranitev in utrditev podedovane slovenske besede in slovenske kulture. Podpredsednik društva Gašpar Ogris-Martič pa je v svojem nagovoru med drugim dejal:

Dragi absolventi! Vam usem, prav posebno pa še letošnjim maturantom, čestitam za uspešni zaključek na Slovenski gimnaziji. Z veseljem lahko ugotavljam, da smo ravno Bilčovščani lahko posebno ponosni na obilni sad te ustanove.

Ne bi pa bilo prav, če bi si danes samo čestitali. Vsakdanja razburkanost nalaga vsakemu posebej skrb za vsakdanji kruh; vsem, ki smo tukaj zbrani, pa naj bi bila ravno tako velika skrb ohranitev naše slovenske kulture in našega jezika na naši domači zemlji.

Na žalost moram ugotoviti, da kljub lepim sadovom, ki smo jih deležni s strani gimnazije, pada zanimanje za kulturno delo. Po družinah izginja ali pa gre v pozabo slovenska beseda, prijave za slovenski pouk padajo in v novih naseljih naše občine se le še čuje nemška beseda.

Predragi, če mi to ugotavljam, potem se zavedajmo, da bomo kulturno preživeli le tedaj, če bomo strnjeno šli na delo in skupno kovali bodočnost.

Dragi absolventi! Ravno v Vas vidi naša generacija bodočnost, v Vas, ki ste bili deležni izobrazbe v slovenskem jeziku. Uporabite svoje znanje v blagor naše kulturne in narodne družine. Vi ste poklicani, da nam tolažite lepoto slovenske besede in nam kažete pot, ki pelje k ljubezni in spoštovanju, kar je slovenskega. Naše geslo naj bo: Ljubi svoje in spoštuj drugega.

Ravnatelj Slovenske gimnazije, dr. Pavle Zablatnik, sam Bilčovščan, je omenil, da je iz Bilčovsa na gimnaziji stalno okoli 50 dijakov (letos jih je bilo 58) in da prednjači samo še Pliberk (okoli 70 dijakov). Inteligenci je naložena posebna obveznost do naroda. Absolventi so črpali znanje v slovenski šoli, kjer so jih vzgajali v narodnem duhu. Gimnazija jih je uvajala v slovenski in sosednji kulturni krog. Tega ne more posredovati nobena druga avstrijska gimnazija. V gimnaziji je posebno veliko zanimanje za ruščino in tako se širi obzorje na vzhod, od koder prihaja vir slovanstva in slovanske kulture. Angleščina pa odpira pogled na zahod. Absolventi naj se vključijo v delovanje naših kulturnih društev, naše ljudske visoke

šole. Društva naj dajejo tudi to, česar šola ne nudi, ker se mnogo staršev iz strahu ne upa prijaviti svojih otrok. Društva naj približajo slovensko besedo z igro in s pesmijo. Zaradi tega bo treba obogatiti repertoar iger naših društev z novjšimi igrami. Učitelji bi lahko imeli v okviru društvenega delovanja tečaje za slovenščino in tečaje govorništva.

Župnik Leopold Kassi je čestital maturantom za uspeh in dejal, naj se kot kvas naše skupnosti zavedajo svojega dolga.

Tudi župan Hanzej Ogris je zaželel maturantom vse najboljše za življenje, saj matura ni nikakršen zaključek, ampak šele nov začetek. Občina je zainteresirana za to, da se čim več ljudi izobrazijo. Naj nikdar ne pozabijo, da so Bilčovščani, od kod prihajajo in kaj so. Prosil jih je za sodelovanje, kajti vsi smo ena sama velika družina. Izkazati se bomo morali kot ljudje. Zatem se je zahvalil Hanzej Ogris sedanjemu ravnatelju Zablatniku in prvemu ravnatelju dr. Jošku Tischlerju za vse delo in ves trud, ker vzgaja gimnazija mladino v duhu sprave in skupnosti, v ljubezni do svojega in spoštovanju do drugega. „Svojega ne damo, tujega nečemo.“ je dejal župan Ogris in čestital gimnaziji ob 20-letnici in ji zaželel za naprej ves uspeh pri vzgoji mladine.

Častni predsednik Bilke Janko Ogris st. je podal kratek oris bilčovske zgodovine in segel tudi v bridka leta, ko je moral sam, tako kot mnogi drugi, 14. aprila 1942 zapustiti domovino in oditi v družino v izgnanstvo, v negotovost. Obudil je spomine na tisti čas, ko so pripravljali nacisti za Koroške Slovence — 50.000 ljudi je bilo izbranih — novo domovino v Rusiji nekje, v „novi Koroški“.

Po nagovorih se je razvila zanimiva diskusija, v kateri se je rodila zamisel, naj bi se društvena dejavnost še bolj razmahnila prav s sodelovanjem absolventov Slovenske gimnazije.

Proslava ob 90-letnici župnika Alojzija Vautija

Selani imamo župnika, ki je najstarejši duhovnik naše škofije. Č. g. Alojzij Vauti se je poleti 1915 priselil v Sele, star 28 let, je torej dobri dve tretjini svojih let preživel med nami. Dne 18. junija je obhajal 90-letnico rojstva in tri dni nato svoj god. Selani so ta življenjski jubilej svojega starega dušnega pastirja zelo lepo proslavili.

Na predvečer rojstnega dneva je prišla deputacija: z g. županom Antonom Hribnikom in dvema odbornikoma, da mu izrazi čestitke in voščila. Te pa je okrepila z darilom: s košaro, napolnjeno z dobrimi rečmi, ki naj slavljenca krepijo in ohranijo pri dobri volji.

V petek, na svoj rojstni dan, pride župnik v šolo učiti malčke. A glej, kakšna sprememba! Odkazejo mu sedež v prostoru učencev, otroci pa so zbrani spredaj ob tabli. Iz njihovih grl zadoni ubrano petje, dve deklici mu z lepim voščilom podarita velike šopke cvetic. G. šolski ravnatelj Jaklič je v duhovnih besedah orisal župnika kot veroučitelja in vzgojitelja in ugotovil: za selsko šolo je velika čast, da v njej poučuje najstarejši učitelj cele Avstrije. Zopet se je ogla-

sila pesem iz otroških grl in zatrjevala: Mi se imamo radi... gospoda imamo radi... Prav ganljivo in prisrčno je poteklo to slavlje. Nadaljevalo pa se je v konferenčni sobi v prijateljskem pomenku. Direktorjeva gospa pa je zbrane pogostila in se izkazala za pravo mojstrinjo kuhanja in peke.

Višek slavlja pa je bila v nedeljo popoldne zahvalna božja služba v cerkvi. Okoli 15 duhovnih sobratov se je zbralo, med njimi vsi šmihelski rojaki, da se z jubilantom Bogu zahvalijo za duhovniški poklic in pomoč, v 90. letih življenja. G. prelat Aleš Zechner je v pridigi orisal važnost in potrebo duhovniškega stanu za vernike. Ob koncu maše je vsem iz srca privrela zahvalna pesem.

Nato je ob obilni udeležbi sledil v dvorani kulturni del proslave. Nastopili so domači pevski zbori, tudi otroški, skupina fantov in deklet je predvajala folklorne plesse kakor prej na binkošti v Stuttgartu. Čestitke farnega odbora je izrazil Hanzej Čertov z darilom modernega radioaparata, selski rojak Ivan Olip, prefekt na Plešivcu, pa je v svojem kratkem govoru navedel nekaj zanimivih spominov.

Po tej proslavi se je mladina še v dvorani pozabavala, duhovnike pa je zgoraj pri večerji povezovala sobratska skupnost.

Vse slavlje je pokazalo, da je fara povezana s svojim starim župnikom in on z njo, in da se imamo v Selah radi, radi, radi!

Starši, pozor!

LETOVANJE NA MORJU

Po osebni iniciativi smo poslali že nekajkrat otroke v počitnicah na morje. Poleg običajnih počitnic na morju so le-ti izpopolnjevali svoje znanje slovenščine v vsakdanjem pogovoru, ob igri s svojimi novimi prijatelji iz Slovenije. Nekateri so si prisvojili celo osnovno znanje našega jezika.

Letos organiziramo zopet letovanje za večje število šolarjev v starosti od 10 let navzgor. Znanje slovenščine ni predpogoj! Predvideni so približno dvotedenski turnusi. Cena bo med 500.— in 700.— šil. za stalne bralce „mladja“ in za socialno potrebne imamo predvidene popuste, deloma celo prosta mesta.

Podrobnosti Vam bomo pisali takoj, ko dobimo Vaše sporočilo, da se zanimate za našo akcijo. Pišite ali ključite, prosimo, čimprej!

Letovanje „kluba mladje“ na morje bo za Vašega otroka nepozabno doživetje, za njegovo slovenščino pa lepa in plodna obogatitev!

Naš naslov: A-9010 Klagenfurt/Celovec, Postfach / poštni predal 307, telefonsko pa dosežete našega odbornika v Celovcu pod številko: (0 42 22) 72 565 25 (Kattning). Klub „mladje“

Namesto venca na grob rajnega Mirka Nachbarja je darovala neimenovana iz Pliberka 600.— šil. tiskovnemu skladu „Našega tednika“ za širjenje slovenske besede na Koroškem. Prisrčna hvala!

PRIREDITVE

„PEVSKI KONCERT“

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza

Kraj: Bistrica na Zilji v kulturnem domu

Čas: nedelja, 3. 7. 1977, ob 14.30

Gostuje: Mešani pevski zbor „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca

SPD „Zarja“ vabi na POLETNO NOČ

9. julija, ob 20. uri, pri občinskem kopališču (Bad-Espresso).

Igra: „Kvintet izpod Karavank“

Molitveni shod

za duhovniške in redovniške poklice

v sredo, 13. julija 1977

v Št. Lenartu pri Sedmih studencih

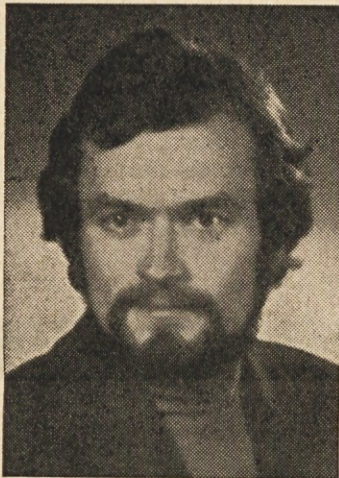
Spored:

ob 18.30 rožni venec in spovedna priložnost, ob 19.00 slovesno somaševanje z novomašnikom

g. Francem Valentiničem, pridiguje: kan. Filip Millonig, nato pete Marijine litanije in novomašni blagoslov.

Verniki iz Zile in zgornjega Roža, predvsem tudi mladina, prisrčno vabljeni!

Novi maši

V Št. Ilju bo bral novo mašo Franc Valentinič, rojen 1952 v kmečki družini pri Sv. Luciji, župnija Št. Ilj ob Dravi. Novomašnik Franc Valentinič je bil dijak Slovenske gimnazije in študent teologije v Salzburgu. Novo mašo bo bral 10. julija pri Sv. Luciji.

V Št. Petru na Vašinjah bo 3. julija bral novo mašo Josef Vu Kim Chinh iz Vietnama, rojen 1948, študiral v Dalatu (Vietnam) in v Innsbrucku.

1. NAGRADA ZA SCENARIJ „VRNITEV“ PROF. JANKA MESSNERJA

Na mednarodnem festivalu televizije v Pragi so priznali Messnerjevi televizijski drami „Vrnitev“, ki je zastopala jugoslovansko televizijo, nagrado za najboljši scenarij.

To delo ljubljanske televizije je vzbudilo v Pragi veliko zanimanje med spremljevalci festivala. Mednarodna žirija, novinarji in kritiki so to delo sprejeli kot aktualno temo naših dni in kot prispevek k naporom za enakopravnejše odnose med ljudmi in narodi sveta.

Zaključna prireditve v Št. Petru pri Št. Jakobu

Šentpeterska šola šolskih sester, tudi sad neumornega delovanja župnika Matevža Ražuna, je dala koroškim Slovincem že dosti izobrazbe, v prejšnjih letih zlasti gospodinjske. Leta 1974 je bila ustanovljena posebna triletna strokovna šola za ženske poklice, poleg nje pa obstaja seveda še enoletni tečaj gospodinjske šole. Vsakoletna zaključna prireditve je prikaz dela med šolskim letom. Tudi letošnja prireditve (nedelja, 26. 6. 1977), povezana z razstavo, je bila izčrpen dokaz o ustvarjanju in delovanju med šolskim letom.

Zaključna prireditve je obsegala poleg govora prof. dr. Janka Zerzerja (govor objavljamo na str. 5) še nastop pevskega zbora pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza in predstavo Calderonove igre „Dama škrat“. Prireditve — bila sta dva nastopa — se je udeležilo veliko število staršev, absolventov in prijateljev šentpeterske šole.

Že v soboto, 25. junija, je bila posebna slavnost, ki so se je ude-

ležili med drugim predsednik deželne šolskega sveta Karl Kircher, vodja oddelka za višje in srednje poklicne strokovne šole pri DŠS dr. Steinbock s soprogo, župan Johann Gressl s soprogo, strokovni nadzornik dr. Valentin Inzko s soprogo, vodja manjšinskega šolskega oddelka pri DŠS Rudi Vouk s soprogo, ravnatelj Slovenske gimnazije dr. Pavle Zablatnik, člani odbora šolske skupnosti, prelat Aleš Zechner kot zastopnik škofa Köstnerja, generalni vikar dr. Kirchner, slovenska občinska zastopnika Miha Antonič in Franc Gabriel, župnik Andrej Karicelj ter provincialna zastopnica slovenskih šolskih sester za Koroško Karolina Krištof.

Strokovna šola za ženske poklice odpira absolventkam vrata v najširši poklicni svet. Prve absolventke bodo zaključile šolo prav te dni. Želeti bi bilo, da bi se spomnile šentpeterskih absolventk prav slovenska podjetja in slovenske ustanove.

Nekdanji absolventi kmetijske šole v Tinjah. Za mizo sedita sestra Gonza Kobentar, ravnateljica gospodinjske šole v Št. Rupertu pri Velikovcu in nekdanji ravnatelj šole, župnik Anton Radanovič (od leve na desno).

Šola za ženske poklice v Št. Petru odpira nove perspektive

Le malokatera ustanova si lahko šteje v dobro, da je pri tem svojem delu tako uspešna in za aktualne potrebe tako rahločutna kot šolske sestre. Naj v pojasnilo tega opozorim na nekaj dejstev:

Ko je bil ustanovljen ta zavod pred skoraj 70 leti, je bil v njem vključen od vsega začetka tudi otroški vrtec. Ta vrtec, ki še in spet obstaja, je danes edini slovenski vrtec na Koroškem. Kakšen pomen imajo vrtci, tega se dobro zavedajo npr. Južni Tirolci in tisti, ki jim dajejo širokogrudno pomoč. Zavedali pa so se tega pomena tudi tisti, ki so po letu 1938 uredili nemški vrtec na vsem južnokoroškem ozemlju. Naša skrb naj torej bo, da ne bo šentpeterski vrtec še naprej ostal edini, oziroma, da bodo v obstoječih vrtcih na razpolago vrtnarice, ki bodo otroke iz naših družin lahko oskrbovale v materinščini.

Ko je potem šolska reforma spremenila pogoje v obveznem šolstvu, so šolske sestre takoj spoznale, da se je treba novi situaciji prilagoditi, in tako je bila pred 10. leti ustanovljena enoletna gospodinjska šola, ki naša dekleta teoretično in praktično pripravlja na poklicno življenje.

Končno pa so se pred tremi leti v tej hiši odprla vrata za nov tip šole, za strokovno šolo za ženske poklice. Tudi to je področje, ki je za našo narodno skupnost novo, ker odpira našim dekletom nove poklicne perspektive in za kar se imamo zahvaliti šolskim sestram. Vem, da sestre v svoji skromnosti in ponižnosti ne pričakujejo pohvale, ne od moje, ne od katerekoli druge strani, toda zdi se mi potrebno, da vedno spet opozorimo na to, kakšno dragoceno delo v korist naše družbe opravljajo v tej hiši, in to z nepopisno požrtvoval-

nostjo in nesebičnostjo. Tako delo pa ne zasluži samo naše pohvale, temveč tudi vsestransko pomoč in podporo. Kdor nima pokvarjenega posluha, bo tak moj poziv pravilno razumel in se tudi po njem ravnal.

Brez pretiravanja si upam reči, da je ustanovitev in prvi zaključek triletnih strokovnih šol za ženske poklice važen mejnik v zgodovini slovenskega oziroma dvojezičnega šolstva na Koroškem. Dekleta, ki absolvirajo to šolo, so usposobljena za takojšnji nastop v vrsti poklicev, ki zahtevajo višjo kvalifikacijo, ali v turizmu ali v pisarniških službah ipd. Torej je to šola, ki je neke vrste dopolnilo k splošni izobraževalni Slovenski gimnaziji. In ko jo primerjam s Slovensko gimnazijo, se mi vsiljuje nek nezadovoljiv vtis. Zdi se mi namreč, da tudi strokovna šola ni samo geografsko bolj ob robu, temveč da je tudi ob robu naše zavesti. Gotovo ima lep krog prijateljev, in sicer po mojih opazovanjih družine tistih, ki že skozi generacije znajo ceniti zasluge in pomen kloštrske vzgoje, toda vse premalo je ta šola prisotna v zavesti narodne strpnosti kot take, zlasti pa njenih predstavnikov. Skratka, z usodno odločnostjo bo treba opozoriti na to, da se tu šolajo dekleta, ki ne znajo le okusno kuhati in lepo šivati, temveč obvladajo tudi npr. strojepis ipd. Dekleta, ki jim niso samo nove obleke in dobra jedaja na skrbi, temveč mlade Slovenke, ki imajo buden čut za družbene in narodnopolitične probleme. Zato bo treba v večji meri pritegniti poleg Slovenske gimnazije tudi šentpetersko šolo k raznim izvenšolskim dejavnostim. Morda bi se tudi dali ustanoviti ali poglobiti stiki med obema zavodoma. Ko ima naša gimnazija srečanja s

šolami iz Špitala in Wolfsberga — in taka srečanja so izrednega pomena — si lahko predstavljamo, da se pripravijo taka srečanja tudi med Celovcem in Št. Petrom. Pri ložnost bi npr. bila, da sodeluje kaka skupina iz gimnazije na tej zaključni prireditvi, kaka dekliška skupina pa na akademiji Slovenske gimnazije. Pri tem se mi zdi važno, da ta šola dobi v našem mišljenju pravo mesto, ker samo tako se bo dolgoročno gledano mogla držati in uspešno razvijati.

Dobro nam je vsem znano, kako težko je danes najti primerno delovno mesto. Vedno spet se poučarja, da bo tudi v bolj kritičnih časih treba zasesti določeno število delovnih mest, da pa se bo pri tem v prvi vrsti boljše kvaliteta uveljavila. Opozoril bi pa rad še na dejstvo, da imajo absolventke naše šole prednost, ker obvladajo dva jezika, kar je npr. spričo razvoja v turizmu, ki vedno bolj teče zlasti pozimi — tudi v južno-severni smeri, velikega pomena. Pa tudi na drugih področjih rastejo mož-

nosti za nastavitev deklet s posebno kvalifikacijo.

S tem pa bo spet ustvarjeno konkretno področje, kjer znanje slovenščine ne bo povod za sramotenje s strani kratkovidnih včerašnjikov, temveč neprecenljiva prednost pri gradnji življenjske eksistence in važen doprinos ugleda našega materinskega jezika.

Naj na koncu izrečem še nekaj obupno reakcionarnega. Če brez iluzij gledamo v prihodnost, se nam v gospodarskem oziru obetajo še težji časi. S tem pa bo najbrž zaposlitev, zlasti poročenih žensk, še bolj problematična. Če torej ta ali ona žena ne bo imela zaposlitve izven družine, naj se zaradi tega svet ne podere. Naj ne smatra to naporno šolanje kot nepotrebno, saj je danes sodelovanje v družini, podjetju ali v kmetijskem obratu že tako zahtevno, da je višja izobrazba naravnost pogoj za uspešno gospodarjenje. In kljub vsej emancipaciji je poklic gospodinje in matere še vedno eden izmed najbolj zahtevnih in napor- nih, pa tudi najbolj osrečujočih.

DOBRLA VAS:

Umrla sta dva sodelavca

Kljub temu, da narava sedaj najbolj živi, nam je neusmiljena smrt vzela dva sodelavca naše hranilnice.

V 84. letu starosti nas je zapustil Janez Kuster, pd. Culehinarjev oče v Mokriyah. Rajnega smo položili dne 10. maja na pokopališče pri sv. Danijelu, da se tam odpočije od svojega trudapolnega in uspešnega dela. Iz svoje stare kmečke hiše, katero je podedoval po svojem očetu, je z ženo in otroki prenovil in tako pripravil svojemu mlajšemu

zarodu lepše in boljše življenje. Delal je in garal na svoji domačiji, obdeloval zemljo, katero je tako ljubil, da bi zanjo dal vse. Nobena pot mu ni bila predolga in pretežavna, kadar je bilo treba postaviti svojega moža. Pa pridne čebele, od katerih se je najbrž tudi pridnosti učil, so mu do zadnjega dajale spodbudo do življenja. Kljub obilnemu delu na domu je v svoji mladosti že spoznal, da je poleg domačega garanja še treba pomagati pri združnem in kulturnem delu.

Tu je dolga leta neutrujeno in neustrašeno delal, tako da si ga moramo vzeti za vzgled.

Leta 1920 je pristopil k posojilnici v Dobrli vasi kot član. Leta 1923 je bil izvoljen v odbor. Tam je do leta 1941 aktivno delal. Po razpadu nemškega rajha je bil eden izmed tistih, ki so se z vso silo trudili za povrnitev premoženja, hiš in pravic, ki so nam jih vzeli v tistem času. Leta 1946, ko se je posojilnica zopet obnovila, je bil izvoljen na prvem občnem zboru za predsednika upravnega odbora. To funkcijo je opravljal do leta 1965. Na občnem zboru leta 1965 je svoje mesto oddal zaradi starosti. Njega pa so izvolili v nadzorni odbor. Pri naslednjem občnem zboru je bil soglasno imenovan za častnega predsednika do smrti.

*

Isti dan pa smo položili v hladno zemljo še drugega našega odbornika: 65-letnega Valentina Karičelna iz Polene.

Pristopil je leta 1940 dobrolski posojilnici, leta 1949 je bil izvoljen v odbor, kjer je do leta 1972 aktivno sodeloval.

Njuna zadnja pot je vodila na pokopališče. Zahvaliti se jima moramo za njun trud in pomoč. Njun trud pa hočemo poplačati s tem da njih delo nadaljujemo.

V imenu posojilnice Dobrla vas in Zveze slovenskih zadrug v Celovcu se zahvaljujemo za njih sodelovanje.

VEČER S TAMBURICAMI IN ZABAVNO GLASBO

Prireditelj: hotel „Korotan“ v Sekiri in Krščanska kulturna zveza v Celovcu

Čas: v četrtek, 7. 7. 1977, ob 20.30

Kraj: hotel „Korotan“ v Sekiri

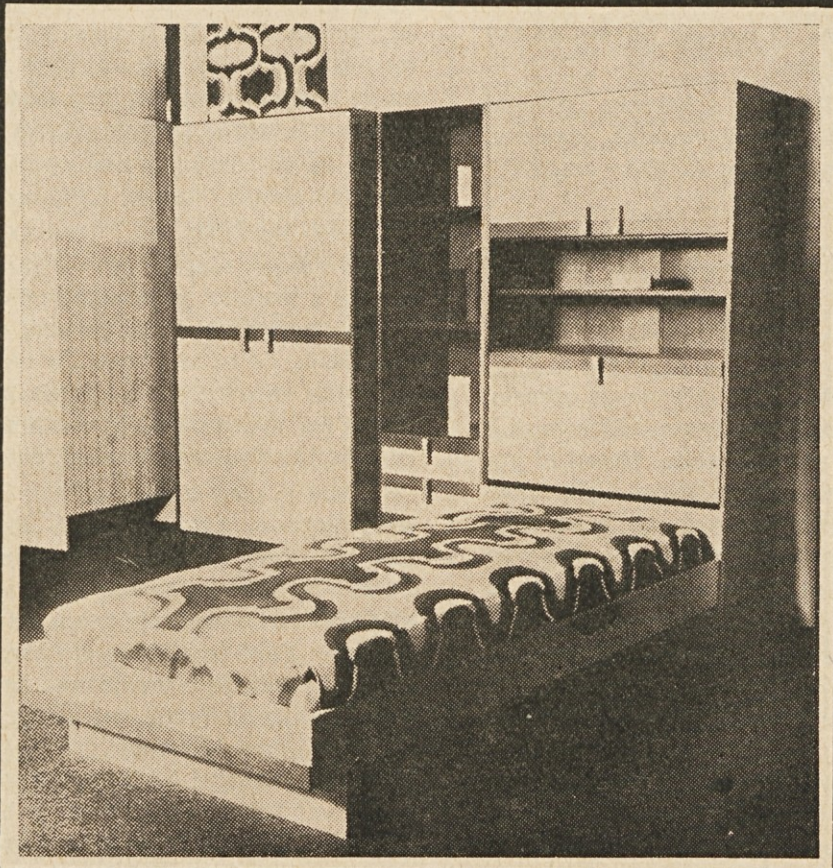
Nastopajo: Tamburaški ansambel iz Hodiš, vodi Dorica Sabotnik, Magda Koren in Uši Kelih

lesnina

PROIZVODNO IN TRGOVSKO PODJETJE Z LESOM,
LESNIMI IZDELKI IN POHIŠTVOM N. SOL. O.

L J U B L J A N A , T I T O V A 5 1

NAŠE POSLOVALNICE S POHIŠTVOM V SLOVENIJI:

CELJE Čuprijska 1

KOPER Borisa Kidriča 22

KRANJ Titov trg 5

KRANJ Primskovo

LJUBLJANA Titova 51

LJUBLJANA Titova 97

LJUBLJANA Stritarjeva 9

MARIBOR Partizanska 12

MURSKA SOBOTA Bakovska c. 1

NOVA GORICA Delpinova 19

PRODAJALNE Z GRADBENIM MATERIALOM V SLOVENIJI:

CELJE Babno 3

KRANJ Primskovo

LJUBLJANA Vilharjeva 25a

MARIBOR Ribiška 10

MURSKA SOBOTA Markišavska 2

ŠKOFJA LOKA Kidričeva 64

ZASTOPSTVA LESNINE V TUJINI:

LESCO GmbH München

LESCO GmbH & Co KG München

AULES Wien

LESNINA VAM POMAGA IN SVETUJE
PRI IZBIRI POHIŠTVA IN OPREME

ZBRAL MIRKO KUMER-ČRČEJ:

Zgodovina Vautijevega rodu in življenjska pot župnika A. Vautija

Pred kratkim je selski župnik Alojzij Vauti praznoval visoki življenjski jubilej, 90. obletnico svojega rojstva. Alojzij Vauti je najstarejši dušni pastir na Koroškem. Poučuje še zmerom veronauk v 1. razredu selske ljudske šole, in je tako najstarejši aktivni učitelj v Avstriji.

Vautijev rod sega daleč nazaj, zaradi tega vam bomo na tem mestu prinesli sestavek o zgodovini Vautijevega rodu in življenjski poti župnika Alojzija Vautija, izpod peresa našega priznanega ljudskega pisatelja Mirka Kumra, pd. Črčaja. (Op. ured.)

V krstni knjigi fare Šmihel najdemo v zvezku I. vpisano, da je bil 10. januarja 1760 krščen Anthonius Vauthej. Oče mu je bil Georgius (Jurij), mati pa Magdalena. Botra sta bila Mathias Pernath iz Dvora in Mojca Perdusinja iz Rinkol.

Temu Vautijevemu praočetu se je 9. januarja 1796 rodil sin Antonius. Mati mu je bila Margaretha, roj. Strosseg. Živela sta v času napoleonskih vojn. Takrat je neki bolni francoski vojak prenočeval tam na RUTAH. Imel je mrzlico. Dovolila sta mu, da je ležal na „zidu“ in se grel ob odprtem ognju. Postajal je vedno slabši in je tamkaj umrl.

Komaj so ga pokopali, že sta zbolela tudi oba starša. Nalezla sta se boleznijo od umrlega vojaka in v kratkem umrla.

Ker drugih ljudi ni bilo pri hiši, tudi sinček ni mogel ostati sam doma. Sorodniki iz Humč so ga vzeli k sebi in ga redili. Ko je zrasel, je postal gospodar pri Vauteju. Ta Anton se je 23-leten poročil v Šmihelu 30. januarja 1818. leta. Vzel je Katharino, hčerko Filipa Lasserja in njega žene Elizabeth, roj. Komar, staro 24 let. Priči sta bili Mathias Komar, kmet iz Humč in Bartholomej Wuthej, kmet z Metlove. Tudi nevesta je bila z Metlove, najbrž Lazarjeva (Vozarjeva).

Naslednje leto, 19. februarja, sta dobila sinčka Simona. Botre sta naprosila pri Trehtarju v Črgovičah.

Dne 25. februarja 1821 se jima je rodil drugi sin, Gregor. Botri so bili isti kot pri prvem sinu.

Na dol pripravljene mali kmetiji je bilo težko živeti. Večkrat ni bilo kaj jesti, posebno v času pred žetvijo, ko še ni bilo žita. Pomni se še, da sta zakonca namesto da bi šla večerjat, večkrat zlezla kar na staro češnjo drobnico, in jo obirala, dokler se nista nasitila in šla nato spat. V takem pomanjkanju in pri trdem delu je mlada žena

zbolela in 26. oktobra 1822 umrla, stara 28 let. Vzrok smrti je zapisan: Nervenfieber (živčna mrzlica, vročica).

Mladi vdovec Anton Vauti se je moral spet oženiti. Težko je našel nevesto, ker je bila bajta trda. K temu je neugodno vplivalo še to, da so ljudje začeli govoriti, da umrla žena „nazaj hodi“. Katera pa je hotela k hiši, kjer še prejšnja žena straši!?

Končno jo je vendarle našel. Bila je dvajsetletna hčerka kmeta Hvoča z Metlove in njegove žene Neže. Ime ji je bilo Elizabeta. Starši in tudi ona so se pisali Štaudekar. Bili so sorodniki Štavdekarjeve družine v Čirkovčah, pa tudi Štavdahrjeve v Nonči vasi. Najbrž je oče od neveste, Matija Štavdekar, pri Hlaču na Metlovi samo kupil, prebival pa še vedno v Čirkovčah. Zato je bila tudi poroka v Pliberku, kamor Čirkovče cerkveno spadajo. Priča pri poroki, na nevestin kraj, je bil Gregor Glinig, pd. Štaudekar. Na ženinovi kraj pa zopet njegov bivši rednik, Mathias Komar, kmet iz Humč.

Poroka je bila 28. aprila 1823. Naslednje leto se jima je rodila 21. julija hčerka Ana, poznejša Lesjakova mati v Rinkolah. Leta 1826 se je rodila spet hčerka, Mina po imenu, ki je pa kmalu umrla. 11. aprila 1828 se jima je rodil prvi sinček. Krstili so ga na ime Jurij. Ko je odrasel, je postal kmet Zdovc v Vogrčah. Na starost je živel pri Šrancu v Pribli vasi. — 12. februarja 1835 se je rodila spet hčerka. Krstili so jo za Marijo in pripisali zraven še, pd. Mina. Vendar so jo klicali vedno le za Mojco. Krstil jo je župnik Duplikar.

Ostala je vse življenje pri hiši, dokler je ni leta 1901 povozil vlak, ko je šla čez progo na potu v cerkev pri Črgovičah. Imela je navado, da je večkrat nagajala strojevodju in se nalašč motala ob prog. Veselilo jo je, ko je lokomotiva piskala in ji je mož na njej

grozil. V zadnjem trenutku je potem še vedno pravočasno odskočila. Nazadnje pa jo je le rahlo zadelo. Padla je v stran in ob progii umrla.

12. februarja 1835 se je rodil sin Andrej, poznejši gospodar pri Kosu v Kazazah. 12. februarja 1838 so spet dobili deklico in jo krstili za Jerico. Umrla je že kmalu po rojstvu.

29. marca 1842 je bil rojen pri Vauteju sin Philippuš, ki je podedoval dom in postal Vautinov oče.

(Dalje prihodnjič)

POP-GLASBA:

Skupina Boney M. v Celovcu

Pretekli petek je nastopala v celovški Mestni hali (dvorani) znana angleška glasbena skupina Boney M. Skupina je po svojih uveljavitvah na angleški lestvici pop-glasbe zaslovela tudi pri nas.

Ustanoviteljica Boney M. je Maizie Williams iz Jamaike. Preden je začela peti, si je služila kruh kot fotomodel in manekenka v angleškem glavnem mestu Londonu. Pozneje, ko je prišla Maizie v stik z različnimi glasbenimi producenti, se ji je posrečilo ustanoviti to danes tako znamenito skupino, ker sama kot pevka pri svojih nastopih ni imela prepričljivega uspeha. Poleg naše ustanoviteljice v skupini sodelujejo še Marcia Barrett, ki prav tako kot tretja pevka Liz Mitchell prihaja iz Jamaike. Četrta in edini moški član skupine je Bob Farrell iz Antilov. Bobby, kakor ga vsi ljubkovalno kličejo, je brez dvoma osrednja osebnost skupine, saj se njemu kot okretnemu plesalcu z njegovimi akrobatnimi vložki vedno posreči navdušiti publiko. Bob je bil pred svojim vstopom v skupino plesalec v raznih disko-klubih Nemčije in Nizozemske.

Skupina je lansko leto zaslovela domala po vsem svetu s svojimi hiti „Daddy Cool“ (Hladnokrvni očka), „Sunny“ ter „No women you cry“.

Vsak je mislil, da bo zvezda skupine prav tako hitro zamrla kot je zablestela. Toda kolo njihovih

LUČKA NADRAH:

Rada bi ti dala

Rada bi ti dala gorečo barvo sinjine, ki prelomi težo deževnih oblakov in zasije svojo luč po vseh vlažnih cestah, da bi spremljala skozi življenje in ti zagorela takrat, ko ti bo težko.

Rada bi ti dala cvet junijske vrtnice, ki gleda skozi ograjo brezčasnega vrta, da bi spoznal lepoto.

Rada bi ti dala čudoviti vonj topolov ob dežju, ki visi nad pokrajino in spremlja vse ljudi s posebno svežino spoznanja.

Rada bi ti dala okus jagod in češenj, ko je junijski dan visok in trave pojejo pesmi skupaj z godali murnov in ob večerih kresnice prižigajo svoje zelene luči.

Rada bi ti dala vse to pa sem ti dala življenje.

(Iz pesniške zbirke: „Našla sem resnico“)

pokvarjeno zvočno napravo zamenjati z novo — morali so jo pripeljati z Dunaja, ker na Koroškem ni tako mogočnih ojačevalcev ozioroma zvočnih naprav. Toda nejevolja do skrajnosti razdraženih (sprovočenih) mladostnikov se je takoj sprevrgla v frenetično navdušenje, ko je skupina Boney M. zaigrala prve hite.

Večtisočglava množica je vpila, vriskala, skakala, ploskala, plesala, žvižgala — skratka v teh trenutkih so ljudje pozabili življenjsko mržnjo ter vsakodnevnih skrbi. Ploskanja in histeričnih krikov deklet ni bilo konca, ko se je skupina postavljala. Škoda, da mi, mladina, samo včasih lahko uživamo ob tako izpopolnjeni pop-glasbi.

marjan wake

Se znate smejeti?

LJUBEZEN

Breskve štejemo k žužkocvetkam. Dva cveta breskve se gledata, nakar reče prvi: »Ljubim te.«
»Želim te!« odgovori drugi.
Prvi premišljuje in nato reče:
»Pokličiva čebelico...!«

IZGOVOR

Mamica: »No, Mihec, kam si dal škarje?«
Mihec, ki jih je izgubil v travi, se izgovarja: »Ja, mamica, travi sem jih posodil, da se bo ostrigla, ko je tako kosmata.«

DOLŽINA

Pri zemljepisu vpraša učitelj:
»Janez, kako dolga je Drava?«

Janezek pomisli, nato pa odgovori: »7 cm brez filtra.«

VESELJE

Marko: »Jože, zakaj si pa tako vesel?«

Jože: »Veš, mamica si je zlomila roko, pa me ne bo mogla tepsti!«

KOGA IMA RAJŠI

»Janez, koga imaš rajši: starejšega bratca Jožeta ali mlajšega bratca Tončka?«

Janez: »O, veliko rajši imam Tončka. Ta me ne more natepsti, če ga pa jaz natepem, me pa on vseeno ne more zatožiti, ker še ne zna govoriti!«

DR. FRAN DETELA:

25

Mala življenje

POVEST

„Kar sem ti govoril, je bila resnica, ki je ne utajim nikdar in nikomur. Žal pa mi je bilo večkrat, da ti nisem razodel vse resnice. Zdaj, ker si se spametovala, pa poslušaj, kaj ti bom povedal!“

In Jurij pove, kdo je in kaj ga čaka, če ga dobi pravica v pest, in zakaj se mora ogibati domačega kraja. Strmé ga je poslušala Rozalka, in ko je končal, ni rekla nobene besede; vsa blede mu je dala roko in hitela proč. V izbo prisedši pa je objela mater in obe sta jokali, vsaka nad svojo neugodo. Govorila pa je spet z Jurijem, malo, o vsakdanjih rečeh in prijazno; on pa se ni jezil, da mu je usoda tako naglo podrla značne gradove. Bil je spet miren, zakaj neprijetna skrivnost ni več težila njegovega srca. Če me nočejo več pri hiši, si grem drugam sreče iskat brez vse zamere, si je mislil. A ni kazalo, da bi ga hoteli odpraviti; le še bolj so se držali njegovega sveta in njegovih naredb. In ko je enkrat sam zase stal in premišljeval bogve kaj, se mu približa Rozalka.

„Jurij, ali pa nikakor ni mogoče, da bi se sprijaznil z gosposko?“ ga vpraša.

„Jaz ne vem,“ odkima Jurij.

„Ščasoma te bodo menda vendar pozabili?“

„Upam, da čez par let.“

„Recimo, da čakava tri leta ali tudi pet let; kaj pa to? Potlej me pa popelješ pred oltar.“

„Ali s kakšnim imenom, Rozalka, s kakšnim imenom! Ravno takrat se moram izdati. Zatorej, Rozalka, pozabiva, kar je bilo med nama; če ne, potegnem še tebe v nesrečo.“

„Ti nisi torej nikdar prost pred postavo?“

„Nikdar.“

„Pa Ožbè je vendar pravil, kako je ušel vojaščini. Malo let je bil na tujem, in rešen je bil.“

„To je bilo časih, Rozalka, a dandanes je, kakor bi se vragu zapisal.“

„O, Bog nas váruj!“ je vzdihnila Rozalka in ga ostavila. Mislila je in mislila na vse strani, a nobene rešilne misli ji ni dal razum, in vdala se je v svojo usodo. Materi ni povedala ničesar o tej skrivnosti, sama je nosila svojo žalost in spomin prejšnjih dni. A nerad si človek prizna, da nima nobenega upanja več; po nekaterih mirnih dnevih so se oglašale Rozalki spet stare priljubljene misli in spet je ugibala in ugibala.

„Kaj bi se ti zgodilo,“ je ogovorila zopet Jurija, „če bi se jim sam podal?“

„Dá, Rozalka,“ vzklikne Jurij, „to je edina pot, ki nama še ostaja.“

„Toda hudo te bodo gotovo kaznovali in zaprli nemara več mescev?“

„Ne, zaprli me ne bodo,“ pravi Jurij, „ampak puško bom spet nosil.“

„In koliko časa?“

„Bogve. Najmanj petnajst, nemara pa tudi dvajset let.“

„O moj Bog! dvajset let bi te ne bilo nazaj!“ je dejala Rozalka, in končan je bil pogovor. Spet je premišljevala sem ter tja. Bolje čez dvajset let ko nikoli, si je dejala, in teh misli je bil tudi Jurij, ko mu je zadržila, da vzame njega ali pa nikogar. Ko je pa Jurij rekel, da pojde, ga je zadrževala, naj vsaj to zimo še ostane, ko so tako zapuščeni.

„A če prej grem, se prej povrnem,“ je dejal Jurij, ki je bil trdno skleñil, Rozalki na ljubo povrniti se k vojakom, naj velja, kar hoče.

„Oh, samo zdaj še ne!“ je tarnala Rozalka. „Nikogar nimava z materjo, ki bi nama pomagala.“ In s strahom je mislila na tisti čas, ko se bo Jurij moral ločiti, in zdelo se ji je časih, da bi bilo bolje, če on ostane pri njih. Koliko deklic se ne omoži, si je dejala, zakaj bi se jaz morala! Bogve kaj se mu po svetu v tem dolgem času pripeti! Tolažila jo je nekaj časa ta misel, potlej jo je pa spet zavrgla.

Odkar je umrl Matija, je hodil češče v vas Ožbe, da je žalostne tolažil, kakor je menil. „Enkrat mora vsak umreti,“ tako je govoril. „Nekateri pride prej na vrsto, nekateri pozneje. Kaj bolje pa je kar na hitrem se preseliti v boljši kraj brez vsega trpljenja kakor pa leta in leta mučiti sebe in druge. Kako tava ta Štefan okrog! Ali bi ne bilo bolje, da bi do svojega odmerjenega časa živel vesel in zdrav kakor nas kdo? Potlej naj ga pa pobere smrt v božjem imenu. Ej, mati, le verjemi mi,“ je prigovarjal jokajoči vdovi, „Matiju se zdaj bolje godi nego tebi in meni. On ne koplje več težke ilovice in se ne boji slabe letine; nas pa bogve kaj še čaka! Hudo zimo bomo dobili, hudo, vse kaže tako, in kmalu bo tu. Kdaj so že odletele lastovice in kako trdno se drži listje drevja, noben vihar ga ne odtrga.“ Svojega najljubšega predmeta pa Ožbe tudi ni pozabil. „No,

TV AVSTRIJA

1. SPORED

NEDELJA, 3. julija: 16.15 Waltonsovi: Odličen gospod — 17.00 Pan Tau: Pan Tau je preuredil — 17.30 Viking Viki: Ylvi na Ptičjem otoku; risanka — 17.55 Za lahko noč: Medvedova družina — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Igraj z nami: Tirolska — 19.00 Avstrija v sliki v nedeljo — 19.30 Čas v sliki in kultura — 19.50 Šport — 20.15 Sovražim ponedeljek — 22.00 Šport — 22.10 Nočni izbor: Slikanje po spominu — 22.50 Poročila.

PONEDELJEK, 4. julija: 10.30—11.50 Derbi; nežna ljubezenska zgodba o mladenki in dirkalnem konju — 17.55 Za lahko noč: Medvedova družina — 18.00 Živalski raji: Nevarnost v Indiji — 18.25 ORF danes — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Šport v ponedeljek — 20.55 Ulice San Franciska: Nadzvezdnik — 21.45 Poročila in šport.

TOREK, 5. julija: 10.30—12.10 Šerif proti svoji volji; parodija na Divjem zahodu — 17.55 Za lahko noč: Medvedova družina — 18.00 Pavel in Virginija (10) — 18.25 ORF danes — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Kdor trikrat laže; noben kviz za lahkoverneže z Güntherjem Tolarjem — 22.55 Docu-

menta 77; poročilo o najvažnejših mednarodnih razstavah sodobne umetnosti, ki jo odprejo v Kaslu vsako četrto leto — 21.40 Hiša na lepem kraju: Strahopetnost pred sovražnikom (ponovitev oddaje, ki je bila 4. 7. v TV 2) — 22.25 Poročila in šport.

SREDA, 6. julija: 10.30—12.00 Katarina Velika; nesrečna ljubezen princeze von Zerbst — 17.00 Skratje, predstava dunajskega lutkovnega odra — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč: Medvedova družina — 18.00 Risanka z Adelheido — 18.25 ORF danes — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Telemuzej: Ljudska umetnost — 20.10 Za prestol in ljubezen — Sarajevo; film o atentatu na avstrijskega prestolonaslednika Franza Ferdinanda junija leta 1914 — 21.55 Poročila in šport.

ČETRTEK, 7. julija: 10.30—12.50 Za prestol in ljubezen; film o atentatu na avstrijskega prestolonaslednika junija 1914 — 17.55 Za lahko noč: Medvedova družina — 18.00 Kuhinja v televiziji — 18.25 ORF danes — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Mož iz La Manche; musical o Don Kihotu — 22.05 Poročila in šport.

PETEK, 8. julija: 10.30 Klub seniorjev — 11.00—13.00 Mož iz La Manche; musical o Don Kihotu — 17.55 Za lahko noč: Medvedova družina — 18.00 Emmingerjevi — 18.25 ORF danes — 18.30 MI; družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki.

kultura in šport — 20.00 Onedinova linija: V složnosti je moč — 21.00 Spotoma — 21.45 Šport — 21.50 Grotška o kradljivem gentlemanu — 23.10 Poročila.

SOBOTA, 9. julija: 15.35 Trinajst stolov; komedija o neki dediščini — 17.00 Risati, slikati, oblikovati — 17.30 Heidi; zgodba deklice, po znani knjigi Johanne Spyrijeve — 17.55 Za lahko noč: Medvedova družina — 18.00 Panoptikum — 18.25 ORF danes — 18.30 Heinz Conrads v soboto zvečer — 19.00 Avstrija v sliki in aktualnosti iz Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki in kultura — 19.55 Šport — 20.15 Ali ostanem lahko še malo? Komedija Barbare Noack — 21.50 Šport — 22.05 Vprašanja kristjana — 22.10 Čez smrtni prelaz; pustolovščina na Divjem zahodu za časa zlatokopov na Aljaski — 23.45 Poročila.

2. SPORED

NEDELJA, 3. julija: 17.15 Teleobjektiv — 18.15 Popscope; mednarodna pop-glasba — 18.30 Na Zapad; priljubljeni in znani zvezdniki — in prepoved poroke — 20.00 Kujižni sejem — 20.15 Tisti čas (3) —; zabavna oddaja z vprašanji iz preteklosti — 21.20 Kontrapunkt — 22.05 Brez nagobčnika.

PONEDELJEK, 4. julija: 18.25 ORF danes — 18.30 Življenje potem; film o žrtvah bombnega napada — 19.30 Kaj je pogum? (ponovitev, TV v šoli, od 8. šolske stopnje dalje) — 20.00 Hiša na lepem kraju: Strahopetnost pred sovražnikom — 20.55 Človeški vzpon: Svet v vesolju — 21.45 Čas v sliki 2 — 22.15 Učinek gamažarkov na regrad; zgodba ženske, ki ji preti zaradi revnega življenja uničenje.

TOREK, 5. julija: 18.25 ORF danes — 18.30 Zemlja se trese; o možnostih, da bi vnaprej zaznali potres — 19.30 Gost pri Alfredu Uhlu (TV v šoli, od 8. šolskega leta dalje) — 20.00 Na križ položen; pustolovska zgodba Hansa Gottschalka — 21.30 Čas v sliki 2, kultura — 22.05 Klub 2.

SREDA, 6. julija: 18.25 ORF danes — 18.30 Poznaš svojo deželo? (Nižja Avstrija) — 18.55 Serija o povodnem svetu — 19.30 Konzul iz Konstancie (ponovitev); TV v šoli, od 7. šolskega leta dalje — 20.00 Vse najboljše; televizijska igra Wolfganga Fleischerja — 21.10 Mejniki svetovne zgodovine: Švica porazi Burgundsko — 21.55 Čas v sliki 2 in kultura — 22.30 Kung Fu: Caine v navzkrižnem ognju.

ČETRTEK, 7. julija: 18.25 ORF danes — 18.30 Kontrapunkt — 19.30 Gost pri Marcelu Rubinu (ponovitev z dne 3. 7., v TV 2) — 20.00 Glavni dobitek — 21.30 Čas v sliki 2 in kultura — 22.05 Klub 2.

PETEK, 8. julija: 18.25 ORF danes — 18.30 Portret: Marc Chagall, 90-letnik — 19.30 Zlato v Turah — 20.00 Aktualno znanje — 21.00 Televizija: Hans Preimer — 21.45 Čas v sliki 2, kultura

— 22.10 Nemogoče naročilo (Kobra, prevzemite): „Sokol“ (1).

SOBOTA, 9. julija: 14.30—17.15 Mednarodno tekmovanje v skokih v vodo — 17.15 Mejniki svetovne zgodovine (ponovitev z dne 6. 7., TV 2) — 18.00 Apolon za državo — 18.25 ORF danes — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Pokrajina kot jezik (govor); posebež Caspar David Friedrich — 19.50 Galerija — 20.15 Rapsodija v modrem; biografski film o slavnem glasbeniku Georgu Gershwinu — 22.40 Berlinski dnevi jazza: Gato Barbieri.

TV Ljubljana

NEDELJA, 3. julija: 9.20 Poročila — 9.25 Za nedeljsko dobro jutro: Praznični zvoki, barvna oddaja — 9.55 625 — 10.10 A. J. Cronin: Zvezde gledajo z neba, nadaljevanka — 11.00 Otroci sveta, serija — 11.25 Mozaik — 11.30 Ljudje in zemlja — 12.30 Poročila — Nedeljsko popoldne: Pisani svet, Okrogli svet — 16.25 Poročila — 16.30 30. Športno prvenstvo JLA — Maribor 77: Atletika — 17.45 Dekliški most, film — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.50 Tedenski gospodarski komentar — 20.00 Rubezniki, nadaljevanka — 20.50 Proslava v Črnomlju — 20.15 Dušan Džamonja — 21.40 TV dnevnik — 21.55 Športni pregled.

PONEDELJEK, 4. julija: 8.10 Poročila — 8.15 Republiška revija mladinskih pevskih zborov — Zagorje 76, 2. del — 8.45 V novi svet odraščamo (zbor slovenskih pionirjev v Dražgošah) — 9.25 Štaubringer-Popovici: Zgodba o tovarišu Titu — 10.55 Kozara: Proslava ob dnevu borca — 15.00 Pevski tabor Šentvid pri Stični — 15.50 Lubnik 77 — 16.05 30. športno prvenstvo JLA — Maribor 77: Plavanje in atletika — 17.50 Poročila — 17.55 Risanka — 18.05 Čas, ki živi: Spomin na bazo 20 — 18.35 Zaključek 30. športnega prvenstva JLA — Maribor 77 — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Matej Bor: Težka ura, priredba predstave Mestnega gledališča Ljubljana — 21.00 Titova portretista — 21.40 Mozaik kratkega filma: Drvar, mesto Heroj — 22.00 TV dnevnik.

TOREK, 5. julija: 17.00 Kmetijska oddaja — 18.00 TV obzornik — 18.15

Pan Tau, serijski film — 18.40 Mozaik — 18.45 Ljubljanski dnevi plesa: Zagrebški komorni ansambel — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Novele Henryja Jamesa, nanizanka — 21.10 G. Verdi: Aida, I. in II. dejanje — 22.30 TV dnevnik.

SREDA, 6. julija: 16.20 Nogomet: Argentina — Jugoslavija iz Buenos Airesa — 17.55 Obzornik — 18.10 Ne prezrite — 18.40 Mozaik — 18.45 J. Gotovac: Ero z onega sveta, odlomki iz opere — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: 27. linija — 22.15 TV dnevnik — 22.30 Včeraj, danes, jutri: ZRN, oddaja iz cikla Evropa v naših rokah.

ČETRTEK, 7. julija: 17.55 Obzornik — 18.10 Pustolovci, serijski film — 18.40 Mozaik — 18.45 Modri plašček — serija — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Prijatelji in sosede, nanizanka — 20.30 Svet 1900—1939, dokumentarna serija — 21.30 Jazz na ekranu: Kvartet Rao Kyao — 22.00 TV dnevnik.

PETEK, 8. julija: 17.50 Obzornik — 18.05 Profesor Baltazar, risanka — 18.15 Muzej v Chicagu, I. del — 18.40 Mozaik — 18.45 Brigadirski TV studio — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 19.55 Tedenski notranjpolitичni komentar — 20.05 Edvard Munch, nadaljevanka — 21.00 Razgledi: Lepe pozdrave iz Amerike — 21.30 I. Shaw: Bogataš in revež, nadaljevanka — 22.20 TV dnevnik.

SOBOTA, 9. julija: 8.00 Profesor Baltazar, risanka — 8.10 Modri plašček — 8.40 Človek in zemlja, serijski film — 9.10 Dokumentarna oddaja — 16.00 Državno prvenstvo v atletiki, prenos iz Nove Gorice — 18.10 Sinovi puščave, film — 19.30 TV dnevnik — 19.50 Tedenski zunanjpolitичni komentar — 20.00 Apartan, celovečerni film — 22.05 TV dnevnik — 22.20 Split 77, festival zabavne glasbe — 23.30 625, pregled sporeda.

RAZLIČNI VLOGI

»Zakon je najboljša šola v človeškem življenju!«

»Že, že, samo da je v tej šoli moški vedno učenec, žena pa učiteljica.«

Posebnost je boljša, kajti navadno imajo mnogi!
Zaradi tega rajši takoj h...

PODJERBERK — ST. KATHREIN
Škofiče/Schiefling
Tel.: 0 42 74 - 29 55 18
Celovec/Klagenfurt
Rothauerhaus
Tel.: 86 2 92

RADIO CELOVEC

NEDELJA, 3. julija: 07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 4. julija: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Operetne melodije.

TOREK, 5. julija: 09.30—10.00 Domače viže — 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Šport — Rdeče, rumeno, zeleno.

SREDA, 6. julija: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Minute z... — Kanček slovenskega humorja: Damir Fajgel: „Pozni zobje“.

ČETRTEK, 7. julija: 13.45—14.45 Celovski radijski dnevnik — Družinski magazin.

PETEK, 8. julija: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Kar po domače.

SOBOTA, 9. julija: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

PRUTAR CENTER MÖBEL + ELEKTRO

Barvni televizor
slikovna žarnica
(ekran) 66 cm.
Elektronika z modulacijsko tehniko
S 9950.-

Vaš stari aparat zamenjamo po najvišjih cenah

Darujte za tiskovni sklad!

matič,“ je dejal, „ali misliš hišo res tako pustiti brez gospodarja? Ne bo dobro storilo, meni verjemi! Rozalka je že dovolj stara in vsakega žalovanja mora biti enkrat konec. Kar je, to je in se ne da predrugačiti; zato naj pa bo, kakor je božja volja! Mi pa se veselimo, dokler imamo zdravje. Poglej, mati, Jurija! Ali ni priden fant, kakršnih moraš je. Zadnjih časih iskati, ali ni dober in pošten? Če ne bo imel dote, kaj pa se menite pri vas, ko ni treba nič izplačevati, nič zidati, nič popravljati.“ Tako je modroval Ožbe, in če je mati omenila Štefana, je zmignil z ramama in dejal: „Le vse po pameti in tako, da bo prav! Ta revež pa ni za kmetijo. Ali hočeš, da umrjeta dva gospodarja v enem letu na Strmi peči?“

Rozalka je pač menila, da se še ne spodobi govoriti o ženitvi, a zavrnil jo je: „Kaj misliš, dekle, da jaz to za smeh govorim? To je resna stvar, ki se mora dobro premisliti.“

Nekateri ljudje imajo pač posebno veselje in pravi nagon ljudi ženiti in močiti, in tem se mora prištevati tudi Ožbe. Rad je omenjal, kako je ta dva in ona dva vkup spravil in kako se jima dobro godi. V častno dolžnost si je tudi štel pri Pečarjevih vso reč do kraja izvesti. „Jurij, le tiho bodi!“ je dejal časih in potrkal fanta po rami. „Ti boš tud gospodaril; le zapomni mene in pameten bodi!“

In če je Jurij ugovarjal, je bil mož hud. „Molči, ti pravim,“ je dejal. „Boš ti stare ljudi učil? Ne bo dolgo, in govoril boš vse drugače. Le stoj, še Rozalki moram Štefana izbiti iz glave.“

In Ožbe je izbijal deklici Štefana iz glave, da se je morala smejati. Ožbe pa si je mèl roke, ponosno pogledoval okrog sebe, in kadar je odhajal, je dejal: „Mati, le meni pusti vse narediti, boš videla, da bo prav!“

XX

Tudi zanesljivega vremenskega preroka se je izkazal Ožbe. Štirinajst dni po vseh svetih je bilo, in sneg je začel naletavati, od kraja debel in redek, potlej pa droben in gost; šel je čez dan in ponoči ni prenehal in na debelo je pokrili gore in dol. Po vrtu se je drevje šibilo pod belo težo, in Jurij je otresal veje in ovijal mlada drevesa s slamo. Gaz je bilo treba delati okrog hiše in do studenca, od koder so jo Šimonovi speljali do svoje hiše. Ko je sneg ponehal, se je razgrnila megla po obeh straneh Gore, dan potem pa je bil jasen in sonce je sijalo, in sneg se je bleščal, da je jemalo oko; a sonce ni imelo več gorkote; zima je bila nastopila. Pečarjevi in Šimonovi so bili navezani na svoj dom in omejeni na medsebojno obiskovanje, zakaj dokler ne odkopni sneg, ni bilo misliti na izhod. In bile so zime, kakor je pravil Šimon, da so komaj dvakrat prišli iz svojih zametov. Jurij je nataknil kodrastemu sultanu širok grebèn z železnimi ostmi na vrat, zakaj pozimi radi pridejo volkovi obiskat osamljene hiše. Puško in nož je vlačil Štefan s seboj, kadar je prišel v vas. „Dobra puška je boljša ko dva prijatelja,“ je dejal, „in tale nož“ — ponosno ga je vlek iz nožnice — „bo za silo tudi dober.“ Kadar se je pa vračal, je stopal tako urno domov, da je Jurij menil, Štefan bo vse orožje proč pometal, če ga sreča volk.

Čudili so se pa Pečarjevi, ko je naenkrat prigazil Ožbè. „To je hoja,“ je dejal in pot mu je tekel po obrazu. „Takega pa še ne. Do pasu se pogrezam vanj pa moram še gledati, kam stopim.“

„I, kaj pa ste vendar prišli, oče?“ je vprašala Rozalka. „I, kaj? Kar nimaš v glavi, moraš v petah imeti. Pa kdo

bi bil mislil, da nas bo zima tako zgodaj zabila! Po ognja sem prišel, po ognja. Zmeraj sem odlašal iti v Dolino, zdaj je pa pri kraju. Še en čevljev snega naj pade, pa smo mi tudi ločeni. K vam sem prišel ponj, da mi ne poide pozimi. Ali ga dobim?“

„Kajpa da ga dobite!“

„Ti hentaj, ti, do oken je narasel pri nas in s cerkvene strehe sem ga moral ogrebat, da mi je ne podere. — Sultan ste že tudi oborožili. To je prav. Letošnjo zimo bo treba varovati svoje blago. Kmalu bomo kaj slišali o sivodlakih požeruhih. Na tri strani jaz kar iz hiše lahko strelijam, če je treba.“

„Kaj pa bo, oče,“ pravi Rozalka, „če vas sreča kateri? Ali se niste bali, ko ste šli k nam?“

„A, podnevi se ta žival zlepa še ženske ne loti!“

„Mislite, da volk tako razloči?“ se smeje Rozalka.

„To je da! Saj se moraš še spomniti — o svetem Pavlu bo pet let, odkar so raztrgali Grabnarico, močno, hudo ženo. Zvečer je šla od brata domov; pol ure pred je bil pa šel ravno tisto pot suhi Gašper, ki vodnjake dela. Pa nje-mu se ni bilo nič zgodilo, óne pa ni bilo domov. Ko so jo šli iskat, so našli v gozdu same ostanke. — Preveč poguma ni vselej dobro. Toda če imaš močnega psa s seboj, se ti ni treba bati. Sultan bi enemu dal dosti opravka. Da bi pa boječega psa s sabo jemal, to je pa bolje, da sam hodiš, ker volk psa takoj izvoha in ima nanj posebno jezo.“

„Kako je to, ker sta si vendar tako podobna?“

„Sam Bog vé: žlahta se večkrat najhuje sovraži, in pes pa volk sta brata, in menda ga ta zato sovraži, ker se je pes udomačil in svojemu rodu izvrgel.“

(Dalje prihodnjič)

CELOVEC:

Odprtje novih prostorov kluba „Triglav“

V petek, 24. junija, ob 18. uri je klub jugoslovanskih delavcev na Koroškem „Triglav“ svečano odprl svoje klubske prostore v Celovcu, Villacher StraÙe 3.

Slovesnosti so se udeležili predstavniki veleposlaništva Jugoslavije na Dunaju in generalnega konzulata SFRJ v Celovcu, predstavniki političnih in družbenih ustanov Koroške, predstavniki obeh slovenskih organizacij koroških Slovencev, predstavniki avstrijskih in jugoslovanskih radijskih in televizijskih postaj ter tiska, kakor tudi delegacija občine Brčko iz Bosne in Hercegovine, ki je prevzela pokroviteljstvo nad klubom.

smotno uporabili za pouk. Koroška Ljudska univerza v Celovcu nam bo namreč pomagala, da bomo lahko pričeli s poukom, da bi naši ljudje dobili izobrazbo, ki jim je nujno potrebna. Zato bomo ustanovili knjižnico, kajti vprav knjiga je največji izobraževalec človeka, predvajali bomo filme, televizijo; tu je zlasti nujno, da naši ljudje vidijo tudi domačo slovensko oziroma jugoslovansko televizijske oddaje, da bodo zmerom na čistem, kaj se dogaja v njihovi domovini.

Zlasti bo živahno v klubskih prostorih v soboto in nedeljo, saj bodo v klubu predavanja o dogajanjih v Jugoslaviji. Organizirali pa bodo tudi dopolnilno šolanje za tiste delavce, ki nimajo dokončane osemletke. Ena izmed nalog kluba bo tudi v tem, da se tistim delavcem, ki se pripravljajo na dokončno vrnitev v domovino, ta pot olajša.

Tajnik Zveze avstrijskega sindikata Hausenblas je v imenu sindikatov pozdravil jugoslovanske delavce ter jim čestital k odprtju tako čednih klubskih prostorov. „V maju 1977 je bilo na Koroškem 4097 jugoslovanskih delavcev, to je za 7 odstotkov več kot prej. Koroška Delavska zbornica je že prej štitišla tuje delavce in bo to delo v prihodnosti nadaljevala še v večji meri. Ti prostori naj vam nudijo dobro počutje in naj bi doprinesli k uspehu v vašem prihodnjem delu. K temu pa bi še rad dodal dejstvo, da so na Koroškem vse tri politične stranke sklenile izpolniti še nereseno vprašanje, ki izvira iz člena 7 avstrijske državne pogodbe, da bi v prihodnosti na ta način v deželi prišlo do tako zaželenega miru med obema narodnostnima skupnostima.“

Celovski župan Guggenberger je povedal, da je od 1500 tujih delavcev, 1200 iz Jugoslavije, in da ti niso pri nas le gostje, ampak tudi delavci-stanovalci našega

mesta. „Zato je nujno, da dobijo le-ti pravo zaščito, saj poznam skrbi jugoslovanskih delavcev. Ko sem zvedel, da je ta hiša prazna, in da hočejo jugoslovanski delavci tukaj urediti svoje lastne prostore, kajti zbiranje v Mladinskem domu jim je bilo zmerom težje, sem takoj, brez birokratskih zadržkov, dal dovoljenje, da bi jugoslovanski delavci lahko našli v teh prostorih svojo drugo domovino na tujem. Na koncu bi še rad dodal, da bi se le-ti počutili, ne kot tujci, marveč kot domačini.“

Zastopnik jugoslovanskega veleposlaništva na Dunaju Lukič je prinesel pozdrave jugoslovanskega ambasadorja Pribičevića. Lukič je v kratkih besedah dejal, da naj bi delavci nadaljevali delo, ki so ga opravljali v domovini, da bi vladal prav tak patriotski in brat-ski duh med delavci kot so ga gojili v Jugoslaviji. „Naj bi vaše obnašanje dostojno in vredno jugoslovanskih delavcev v tujini. Prepričan sem in se priključujem mnenju predgovornikov, ki so poudarili, da ne bi smeli dovoliti, da bi ugled jugoslovanskih delavcev na Koroškem padel. Da pa bi se naši ljudje v tujini počutili kot doma, sem jim prinesel s seboj televizor in videorekorder, da bodo lahko vsako soboto, nedeljo ali praznik gledali in poslušali oddaje iz Jugoslavije.“

V imenu generalnega konzula Šamca, ki ni mogel priti, je konzul Peter Zupančič slovesno prerezal trak in predal urejene prostore klubu jugoslovanskih delavcev „Triglav“.

Na vprašanje, koliko članov šteje danes klub „Triglav“, mi je predsednik Aleksander Konec odgovoril, da je klub doslej združeval okrog 800 jugoslovanskih delavcev s Koroškega. Novi prostori bodo gotovo doprinesli k povečanju števila članov, saj bodo pritegnili tudi tiste, ki doslej niso bili zraven.

B. L.

šport - šport - šport - šport

REPREZANTANCA OBAL ZMAGALA NA 3. NOGOMETNEM „TURNIRJU PRIJATELJSTVA“

Reprezentanca Obale, selekcija Mežiške doline, izbrana enajsterica Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji in ekipa koroških Slovencev — tako se je glasil vrstni red mednarodnega III. nogometnega „Turnirja prijateljstva“, ki ga je minulo nedeljo organizirala športna organizacija koroških Slovencev Slovenska fizikturna zveza v Celovcu.

Lepi umetniško oblikovani pokali so nogometaše vzbudili k izrednim igram, ki so po kvaliteti stale na visoki ravni. Predvsem mlada ekipa Obale, z odličnim vrtarjem Sergasom, se je izkazala v obeh igrah kot najboljši nasprotnik. Niti ekipa ZSŠDI, niti selekcija Mežiške doline nista mogla preprečiti zmage nogometašev slovenske Obale. Enajsterica koroških Slovencev pa je kot „po navadi“ — tako se je slišalo ob robu nogometnega igrišča — zasedla 4. mesto turnirja in se izkazala na ta način kot dober gostitelj. Manj dobre pa so bile igre: poraz 0:2 z Mežiško selekcijo in poraz 6:7 (po streljanju enajstetrovk) z izbrano ekipo Slovencev v Italiji. Škoda, da se selektorjem koroške ekipe ni posrečilo privabiti vseh igralcev, ki naj bi zastopali koroške Slovence. Tako so manjkali Marjan Pandel in Bartolomej Lampichler (Slovenski atletski klub), Nante Dovjak, Florijan Jug, Franc Dovjak, Nante Olip (vsi iz Sel) in Beno Kraut (Sinča vas).

Nagrade sta ob zaključni slovesnosti podelila predsednik Slovenske fizikturne zveze Danilo Prušnik in tajnik SFZ mag. Anton Malle, ki sta kratko orisala situacijo športa koroških Slovencev.

Nagrade in žoge za III. nogometni „Turnir prijateljstva“ so podarili:

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Zveza slovenskih združenj v Celovcu, Intrade Celovec, Posojilnica Borovlje, Kristijan Breznik — Radenska Celovec in Narodni svet koroških Slovencev.

Rezultati tekem:

ZSŠDI — Obala 2:3 (0:1).
Mežiška dolina — Koroška 2:0 (1:0).
Koroška — ZSŠDI (za tretje mesto) 2:2 (1:2).
Obala — Mežiška dolina (finalna tekma) 1:0 (1:0).

NK KOPER ZMAGAL NA TURNIRJU V ŽELEZNI KAPLI

Na povabilo kapelških nogometašev sta v soboto, 25. junija, gostovali v Železni Kapli nogometni moštvi NK KOPER in NK LJUBNO. Gostje iz Slovenije pa tudi domačini so pokazali lep nogomet. Gledalcem je posebej ugajala tehnična igra vseh treh moštev. Prvo mesto so osvojili nogometaši iz Kopra pred NK LJUBNO.

Rezultati:

NK Koper — NK Ljubno 1:0
NK Koper — Železna Kapla 2:2

Poročno slavlje v Kazazah

Minulo soboto smo obhajali v naši farni cerkvi v Kazazah slovesno poroko. Ljubezen in zvestoba do groba sta si obljubila Jakob Morri, Šperdinov sin in kmet v Gurčičah pri Št. Petru na Vašinjah, ter Rozika Božič, Vazarjeva na Metlovi, hčerka našega dolgoletnega cerkvenega svetovalca in podjetnega kmeta Petra Božiča ter njegove izredno delavne žene Jožefine.

Nevesta se je pred šestimi leti šolala in pripravljala na poklic gospodinjice pri šolskih sestrah v Št. Petru pri Št. Jakobu v Rožu.

Poročne obrede je izvršil in poročno sveto mašo je daroval z za-

ročencema, z njunimi 135 gosti in drugimi verniki naš g. župnik Florijan Zergoi, ki se je nevesti prisrčno zahvalil za njeno sodelovanje pri pevskih nastopih naše Katoliške mladine pri Mladinskih dnevih v zadnjih letih in letos, pri katerih je sodelovala kot dobra pevka vedno z veliko dobro voljo in prizadevnostjo.

Pri poročni slovesnosti so prizadevno prepevali dobrolski cerkveni pevci, ki jih vodi organistinja Apolonija Lesjak, Korepinja iz Goselne vasi, sestra nevestinega očeta in krstna botra neveste.

Mlademu paru želimo obilo no-tranje in zunanje sreče na skupni življenjski poti!

Prejšnjo soboto se je mudil na Koroškem delovni kolektiv republiške konference socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, ki je namenil svoj izlet spoznavanju koroških Slovencev. Izletniki so pod vodstvom šefa komisije za narodnostna in izseljeniška vprašanja Jožeta Hartmana obiskali med drugim Železno Kaplo, Djekše, Bilčovs in Slovenji Plajberk. Tudi zastopniki osrednjih organizacij so ob tej priliki spregovorili h gostom iz Slovenije.

NK Ljubno — Železna Kapla 3:2

Pokroviteljstvo tega turnirja je prevzel deželni poslanec župan Jožef Lubas, ki je med večerno prireditvijo v hotelu „Obir“ prisrčno pozdravil goste iz Slovenije in izrazil veselje nad prijateljstvom, ki ga gojijo nogometaši tostran in onstran meje. Prezident kluba Schubel je prav tako toplo pozdravil goste in jim izročil lepe pokale, med katerimi je bil pokal deželnega glavarja Wagnerja. Zelo dolgo je trajal ples v simpatičnih prostorih hotela „Obir“. Ob spremljavi ansamblov „The Spiders“ in „Original Vellachtaler Quintett“ je bil res lep večer za domačine in goste iz Slovenije. Kapelčani pa so veseli sprejeli povabilo gostov iz Slovenije in bodo gostovali konec julija v Ljubnem in jeseni v Kopru. Za vse športnike in tudi druge je bil dan toplega srečanja.

NOGOMET

Na Košatovem igrišču ob 15.30, 2. julija 1977. Obiščite prijateljsko tekmo

SLOVENSKI NOGOMETNI KLUB
TORONTO — SAK.

Dom v Tinjah prireja skupno z bogoslovci in drugimi izobraženci

POLETNI TEČAJ

s sledečim programom:
Prof. dr. France Rode, Ljubljana:
„Štiri obdobja modernega ateizma“
„Vzroki sodobnega ateizma“
Prof. dr. France Križnik, München:
„Stiska v marksističnem pristopu k človeku“
„Kristijan na razpotjih dejanja in zgodovine“

Čas: od četrтка, 21. 7. 1977, ob 9. uri, do petka, 23. 7. 1977, ob 17. uri. Točnejši časovni spored bo razviden še iz doposlanih vabil.

Camping „Rož“ Wernig

Camping „Rož“ — Wernig v Kočuhi pri Šmarjeti v Rožu prireja od 6. do 14. julija 1977

KULTURNE PRIREDITVE Z ZABAVO V ŠOTORU

6. julija, ob 20. uri:
VEČER S TAMBURICAMI. Nastopa: Tamburaški ansambel iz Hodiš, vodi Dorica Sabotnik; navrh ples.

8. julija, ob 20. uri:
VEČER ZABAVNE GLASBE: Nastopa: Ansambel „Bellamies“, Magda Koren in Uši Kelih.

9. julija, ob 20. uri:
FOLKLORNI VEČER. Nastopa: Folklorna skupina KPD „Planina“ iz Sel; nato gastronomski večer s klasično glasbo na ploščah.

10. julija, ob 10. uri:
DOPOLDANSKI KONCERT. Nastopa: „Stahlklang“ iz Borovelj.

12. julija, ob 20. uri:
KOROŠKI VEČER. Nastopajo: „Trio Korotan“ s pevci iz Št. Vida v Podjuni, vodi Hanzi Kežar, ter skiopitično predavanje ravnatelja Ericha Stenutza o Koroški.

14. julija, ob 20. uri:
PEVSKI KONCERT. Nastopa: „Šmarješki kvintet“.

K številni udeležbi na te prireditve vabi družina Wernig — Camping „Rož“.

Mladina Iskre in Koroška dijaška zveza že dolgo časa uspešno sodelujeta. Številna srečanja in seminarji so močno poglobili vez med obema organizacijama. Eden največjih sadov medsebojnega sodelovanja bo izid single-plošče Magde Koren in Uši Kelih. V soboto in nedeljo, 25. in 26. 7. 1977, pa so se srečali člani obeh organizacij na Stolu. Igor Vlepič za mladino Iskre in Marjan Tschertou za KDZ sta srečanje dobro organizirala, tako da so se vsi navzoči vrnili zelo zadovoljni in obogateni z novimi prijateljskimi vezmi.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglašnega oddelka in uprave 725 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradisce 10, 61000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 150.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2. 9065 Žrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.